

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 16, årgang 78

www.universitas.no

Torsdag 21. november 2024

KOMMUNISTER REKRUTTERER PÅ BLINDERN

LINUS (19) TROR PÅ REVOLUSJON

Nyhet s. 14-15

– En langfinger til
befolkningens
vurderingsevne

Kommentar s. 2-3

TEATRE SLITER I
HELE LANDET

– Vi må se oss i speilet,
mener teatersjef

Kultur s. 20-21

EKSAMEN
SPESIAL

LESESALNAKKE:
SYMPTOMENE DU
BØR TA PÅ ALVOR

Nyhet s. 6

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Dagny Mathilde Mohn**
dagny.mohn@gmail.com 46854623

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
Thea.eidee@gmail.com 93279217

Fotosjef: **Sara Aarøen Lien**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Frida Anine Hagen**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Sondre Kløvfjell**

Deskjournalist: **Tora Vassbotn**

Korrektursjef: **Astri Lovett Hageberg**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Innfør opptaksprøve på medisinstudiet!

Dagny Mathilde Mohn,
Ansvarlig redaktør

I forrige ukes A-magasin kan du lese om at det går inflasjon i toppkarakterer fra videregående. En sekserlev er ikke lenger en sekserlev. Det er blitt umulig for administrasjonene til studier med høyt snitt å faktisk skille mellom egnede og uegnede studenter. Lærere opplever å få tilsnakk av både elever og foreldre dersom de ikke gir toppkarakter: «Du står mellom meg og drømmestudiet mitt». Hvis hvilket snitt du får, kan påvirkes av hvor mye du og foreldrene dine maser på en stakkars lærer, er det noe alvorlig galt med systemet.

Det er ikke en menneskeretlighet å komme inn på medisin, eller juss for den saks skyld, selv om man har skikkelig lyst. Eller har jobbet veldig hardt for det. Av og til kan man jobbe skikkelig skikkelig hardt, og likevel ikke få uttelling.

Lite (annet enn Ingvald Kjerkskals masteroppgave) tyder på at det har gått inflasjon i toppkarakterer i høyere utdanning. Det kan også ledere i administrasjonene Aftenposten intervjuet i saken om sekserinflasjon skrive under på. Studentene er ikke nevneverdig smartere nå enn for ti år siden, sier de. Siden 2004 har andelen A-er kun steget med omtrent

fire prosentpoeng, fra 11 prosent i 2004 til 14,5 prosent i 2023. At flere har sekser i snitt fra videregående har altså ikke ført til at flere får toppkarakterer når de begynner på høyere utdanning. Sekser-snittene gjør det bare vanskeligere å skille klinten fra hveten.

Det er vanskelig å bli arkitekt. Det er et populært studie (tross dårlige tider i bransjen) med få studieplasser.

Kommer du deg gjennom syv år med medisinutdanning, stoler jeg på at du er skarp i huet

For å komme inn på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo holder det ikke å ha gode karakterer. Man må være egnet. For å finne ut om man er egnet eller ikke blir man satt til å ta en krevende opptaksprøve. Under prøven testes man i «bruk av ulike teknikker i løsningen». Det er på tide at også medisinstudenter må bevise at de er egnet til å jobbe som leger.

Når studentene ikke er blitt smartere (eller dummere), men det er

vanskeligere å skille dem, er vi nødt til å ta grep. Jeg er ikke så opptatt av at fastlegen min var et geni på videregående og hadde seks i alle fag, inkludert gym og religion. Kommer du deg gjennom syv år med medisinutdanning, stoler jeg på at du er skarp i huet. Jeg er opptatt av at legen min er egnet til å være lege. At hun har lyst til å hjelpe meg fordi hun bryr seg, om ikke om meg, så i hvert fall om den hippokratiske ed. Det hjelper ikke pasientene at legene ble leger fordi medisin er et prestisjestudie, at dagens ungdom er så lame at det er kult å ha gode karakterer.

Hvis det innføres opptaksprøver for medisin, kan aspirerende leger bruke litt mindre tid på å få sekser i alle fag og litt mer tid på å lære seg det som er relevant for studiet, som matte, kjemi og å være et bedre menneske. Kanskje vil det få bukt med problemet med alle som tar opp fag langt ut i 20-årene. Hvis ikke man kommer inn ett år, kan man alltid ta prøven på nytt året etter. Og etterhvert skjønne at ikke alle er egnet til å bli leger. Samfunnet trenger oss vanlige dødelige også.

Historiske skråblikk av Tora «Trangsynt» Vassbotn

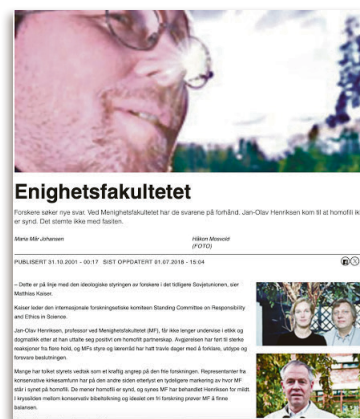
Arkivaren

Først fasit, så forskning

I 2001 ble det bråk ved Menighetsfakultetet (MF) da professor Jan-Olav Henriksen mistet retten til å undervise i etikk. Grunnen? Forskningen hans konkluderte med at homofili ikke er synd - og det var i strid med institusjonen MFs syn på homofili. Matthias Kaiser, leder for en internasjonal forskningsetisk komité, sammenlignet MF's beslutning med «den ideologiske styringen av forskere i det tidligere

Sovjetunionen.» MF var mildt sagt ikke enig. Styreleder Egil Morland svarte på kritikken: «Alt forskere sier er ikke forskning.» Han uttalte også at fakultetsstyret var «skuffet» over at Henriksen fortsatt sto ved sitt syn: «Styret må få lov til å være skuffet uten at det skal bli forstått som et angrep på fri forskning.» Eh, ok, men det er vel en viss forskjell på å bli skuffa og å gi noen sparken?

Universitas 31.10.2001

Lommekvinnen

I 2009 slo Universitas til med en rykende fersk nyhet: Juks på eksamen var blitt trendy. Ifølge «Kristine» var det null stress å smugle med seg en huskelapp på eksamen: «Det er faktisk mitt eget arbeid på lappen». Og ikke bare det – hun hadde skaffet seg A flere ganger med lappen elegant parkert i lomma. Spørsmålet om frykt for å bli tatt fikk henne bare til å trekke på skuldrene: «Eksamensvaktene er jo 80 år.» Professor John Peter Collett, ekspert på universitetshistorie og nostalgiker av rang, grep straks sjansen til å løfte fram fortidens dyd: «En generasjon tilbake hadde man en innebygd etisk bevissthet. Det går ikke lenger an å stole på at man har det i dag». Ah, gode, gamle dager – da etikk ikke bare var en del av pensum, men også en livsstil. (Og homofobismpatisører holdt seg langt unna universitet!)

Universitas 06.05.2009

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studensamskipnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varson-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Historisk kjedelig rusreform

Regjeringens nye rusreform er et dårlig forsøk på å etablere en balanse mellom straff og hjelp. Den preges av manglende perspektiv og utdaterte forestillinger.

Rusreformen

Levor Reichelt Ims, journalist i Universitas

Ruspolitikken i Norge er blant Europas strengeste, noe den skal fortsette å være ifølge regjeringens nye forslag til rusreform. Utvalgets forslag baserer seg på et kjent politisk standpunkt: mildere lover leder til mer rusbruk. Regjeringens utvalg har i sin utredning kommet frem til at narkotika skal være ulovlig og straffbart. Unntaket er rusavhengige. De vil møtes med hjelp fremfor straff ved mindre brukerdoser. Imponerende, endelig noen som våger å reformere den utdaterte ruspolitikken her i landet!

Utredningen bygger på en bastant påstand: All bruk av narkotika er problematisk og innebærer større eller mindre risiko for skader. Er virkelig all bruk av narkotika problematisk? Hvordan kan dette bevises? Er det problematisk at en student tar seg en joint etter å ha levert en fremragende eksamen? Det samme gjelder vel da for alkohol? Denne påstanden er ikke mer enn nett-

opp det, en påstand. Den bærer preg av utvalgets politiske ståsted, ikke av en åpen tilnærming til rusproblematikken. En seriøs utredning av narkotikalovverket burde ikke være påvirket av det politiske standpunktet til de som beordrer utredningen.

Ideen om at mildere ruslovgivning leder til økt rusbruk blir ikke nødvendigvis støttet av statistikken. European Drug Report 2024, viser at 10,1 prosent av nordmenn i aldersgruppen 15-34 har prøvd kokain. I Portugal derimot, hvor kokain har vært avkriminalisert siden 2000, er dette tallet 1,2 prosent. For øv-

rig viser den samme rapporten at unge portugisere bruker cannabis i langt mindre grad enn unge nordmenn.

Rusbruk skyldes komplekse faktorer som ikke kan reduseres til lover alene. Ideen om at det kommer til å bli en drastisk økning i bruken av rusmidler dersom lovene mildnes baserer seg ikke på fakta, men på antagelser. Mangelen på perspektiv er påfallende. Regjeringen og deres utvalg sitter tydeligvis fast i 70-tallets ideologiske krig mot narkotika.

Reformforslaget er en langfinger til befolkningens vurderingsevne, og en overvurdering av lovverkets makt over individers beslutningstaking. Det er fascinerende hvor mye ære lovverket får for nordmenns rusbruk. Hadde heroin blitt avkriminalisert, tviler jeg sterkt på

at dette hadde ledet til en stor økning i bruken av stoffet. Dersom man befinner seg i en såpass vanskelig livssituasjon at man finner heroin appellerende, er det nok sjeldent lovverket som stopper en. Det er heller kunnskapen om de fatale konsekvensene av rusbruken som eventuelt setter bremsen i hjulene.

Informasjon om de negative virkningene av rusmidler er det viktigste virkemiddelet vi har i kampen mot rusavhengighet. Den drastiske reduksjonen i antall røykere de siste tiårene er et godt eksempel på dette. Dette beviser at vi som et samfunn kan redusere rusbruk gjennom folkeopplysning og avgifter. Nikotin er et av de mest avhengighetskapende rusmidlene, så det er grunn til å anta at bruk av andre rusmidler kan bekjempes på tilsvarende måte.

Utvalget mener at det er riktig å straffe rusbrukere som ikke har et alvorlig avhengighetsproblem. Dette kan fungere som et insentiv for rusbrukere til å overdrive egen rusproblematikk for å unnsnippe straff, noe som kan øke presset på helsesektoren. Forslaget sier derimot ingenting om økt ressursbruk. Den økte satsingen på helsehjelp til rusbrukere skal skje innenfor den eksisterende sykehusøkonomien. Hvordan kan vi love rusavhengige verdig helsehjelp uten å bruke mer penger? Det høres ut som en dødfødt plan.

Regjeringens nye rusreform fremstår som et halvhjertet forsøk på å oppnå en balanse mellom straff og hjelp. For å møte de ruspolitiske utfordringene på en bedre måte, trengs en reform basert på kunnskap, åpenhet og forståelse. Bare da kan vi utvikle en politikk som både respekterer individets verdighet og adresserer samfunnets behov.

Nyhetsredaktør:

Thea Eide

thea.eide@gmail.com

93 27 92 17

NYHET

Deltidsjobben kan være viktigere enn du tror

Studenter som jobber ved siden av studiene har større mulighet for å lykkes senere i arbeidslivet, viser ny analyse fra Lånkassen og Nav. Der kommer det fram at Norge er blant landene i Europa med flest studenter som kombinerer jobb og utdanning. Utvalget har bestått av 59.400 studenter i alderen 20-29 år som avsluttet høyere utdanning våren 2016, 2017 eller 2018. Om lag 80 prosent av studentene jobbet i løpet av siste studieår. Over halvparten av disse hadde en studiejobb som var relevant for yrkene som utdanningen ledet til. – Vi finner at særlig det å ha hatt en relevant jobb under studiene er forbundet med å lykkes godt i arbeidslivet etter at studiene er ferdige. Studenter med relevant jobberfaring fra studietiden, har høyere sannsynlighet for heltidsjobb, høykompetansejobb og høyere lønte jobber både seks og 18 måneder etter studiene, sier forsker i Nav Kristine von Simson. TE.

Svindla for 37.000 kroner

Då UiO-student Mina Jansen skulle sikre seg bustad i Edinburgh før utvekslingssemesteret, vart ho svindla på Facebook. President i Ansa fortel at slike tilfeller skjer opp til 25 gonger i året.

Svindel

Tekst Nils Jakob Bakke Nydal
Foto Stine Hovland Moldfjell

– Alt virka så trygt gjennom heile prosessen, og alle som eg hadde kontakt med virka truverdige. Den største tabben eg gjorde var å ikkje be om videosyning av leilegheita, fortel Mina Jansen.

Ho studerer arkeologi og konservering ved Universitetet i Oslo (UiO) og hadde tidlegare opplevd problem med bustad då ho var på utveksling i Cardiff i 2022. Denne gongen bestemte ho seg for å vere tidleg ute og la ut ei melding på Facebook for å finne ein trygg og rimeleg bustad. Kort tid etter vart ho kontakta av ei tilsynelatande truverdig kvinne som tilbød ei løysing.

– Ei dame frå Skottland, som hadde 300–400 vener på Facebook og posta jamleg, tok kontakt. Ho sa at veninna hennar skulle flytte til Edinburgh, og at det var to

Den største tabben eg gjorde var å ikkje be om videosyning

Mina Jansen, konserverings- og Arkeologistudent ved UiO

ledige rom i leilegheita ho hadde funne, fortel Jansen, og legg til at om det faktisk var Facebook-frua som svindla, eller om kontoen var hacka, veit ho ikkje.

Gjennom Whatsapp vart ho introdusert for den påståtte utleigaren, som sende bilete av leilegheita og ein skriftleg kontrakt. Med ein pris på 550 pund i månaden, inkludert eige bad, verka avtalen som eit bra tilbod i ein by kjend for skyhøge leigeprisar.

Forskotsbetaling

Edinburgh har for tida ein bustadskrise for studentar. Jansen seier at det er stor kamp om å få eit rimeleg rom i byen og difor var det viktig for ho å finne noko tidleg. For å sikre seg bustaden, vart Mina bedd om å betale på forskot.

Totalt overførte ho 37.000 kroner for januar til mai, inkludert eit beløp som skulle dekke registrering i kommunen.

– Grunnen til at eg sende over pengane så tidleg, var jo at han skulle registrere meg i kommunen. Eg tenkte at det må jo vere greitt, seier ho og legg til at ho måtte gjere det same då ho hadde utveksling til Cardiff.

Men noko kjendes mistenkjeleg. Mina kontakta kommunen i Edinburgh for å få stadfesta registreringa. Svaret ho fekk, var nedslåande.

– Dei svarte at eg hadde blitt svindla. Då eg prøvde å kontakte utleigaren igjen, hadde han blokkert meg, seier Jansen.

Henlagt i Noreg, aktiv i Skottland

Jansen tok kontakt med både norsk og skotsk politi, men saka har blitt henlagt i Noreg. Ho har klaga på avgjerda og opplever at samarbeidet mellom politimyndighetene i dei to landa er tregt.

Jansen ynskjer no å åtvare andre mot å bli lurt i bustadmarknaden, særleg i populære utvekslingsbyar som Edinburgh.

– Du må be om videosyning. Det er eigentleg det viktigaste. Ikkje tru at berre fordi du har ein kontrakt, så er det sikkert, understrekar ho.

Ho etterlyser også betre støtte frå universitetet, som ho meiner burde gjere meir informasjon om bustadkriser i ulike land.

– Det hadde vore fint om eg viste kva eg måtte vere obs på når eg skulle på utveksling og at universitetet var meir aktiv med å hjelpe utvekslingsstudentane.

Jansen fortel at ho har fått ein bustad av universitetet i Edinburgh, og legg til at ho framleis er i kontakt med skotsk politi for å få løyst saka.

Universitetet åtvarar mot risiko

Kjersti Bogen, rådgivar i seksjon for studiekvalitet ved UiO, uttrykkjer at Jansens historie er veldig leit å høyre og legg til at universitetet prøvar å gi så mykje informasjon som mogleg til studentane som skal til utlandet.

– Me anbefaler alltid at studentar følgjer råda frå vertsuniversitetet når det gjeld bustad. Nokre universitet tilbyr studentboligar, men det er ikkje slik alle plassar, då må ein søkje privat, seier Bogen, og legg til at i desse tilfella har universitetet oftast ein oversikt om korleis ein greitt kan finne bolig privat

Bogen seier at Universitetet også sender ut informasjon til studentane om tryggleik for dei reiser, og universitetet lenkjer til ressursar som UDs tryggleikssider og Ansa.

– Det er likevel viktig at studentane sjølv tek ansvar for å gjere undersøkingar om landet dei skal til, seier Bogen

Svindelmetodar utviklar seg heile tida

Kjersti Bogen, rådgivar UiO

Eit sjeldan problem?

På spørsmål om svindel er eit utbreidd problem, seier Bogen at ho ikkje har fått rapportert liknande tilfelle sidan ho starta på UiO for fem år sidan:

– Me høyrer lite frå studentane våre under opphaldet, med mindre det skjer noko alvorleg, seier ho og legg til:

– UiO prøver å dele dei råd og den informasjon me har til våre utreisande studentar, men svindelmetodar utviklar seg heile tida. Det er difor viktig å vere kritisk til tilbod fra private aktørar på usette boligar.

20-25 boligsvindlar i året

– Det er diverre ein problematik me i Ansa har vore godt kjend med over ein årrekke, svarar president i Ansa Øyvind Bryhn Pettersen på e-post til Universitas ved spørsmål om Jansens situasjon.

Pettersen fortel at utvekslingsstudentar

Ansa-presidentens tips til framtidige utanlandsstudantar

- + Husk å alltid få ein skriftleg kontrakt eller leigeavtale og les alt godt før du skriv under.
- + Ikkje leig bolig usett over nettet. Sørg for at du får sett boligen med egne auge før du skriver under på ein bindande avtale.
- + Sjekk alltid at du har ein oppsigings- tid og ikkje binder deg til til dømes eit heilt år framover. Plutselig kan + det oppstå ein naudssituasjon som gjer at du må avbryte studiane.
- + Sjekk at depositumet blir betalt inn til ein sikra depositums- konto i ditt studieland.

er sårbare for svindel både fordi dei ofte leitar etter bolig medan dei framleis er i Noreg og er dermed distansert frå marknaden, og samtidig er i ein økonomisk svekka situasjon og ofte leitar etter dei billegaste boligane.

– Ansa mottar 20 til 25 henvendingar om boligsvindel årleg. Me ser at det er særleg problematisk i store byar og hovudstadar, skriver Pettersen.

Dette er typiske stader der boligmarknaden er trangt og det er spesielt vanskeleg å finne rimelege stadar å bu.

Pettersen legg til at ein kan finne tips om boligmarknadar i eit land på forskjellige måtar blandt anna Ansa sine nettsidar, eller så kan ein ta kontakt med studentar i områda som kjenner moglegheitane i studiebyane.

Nokre av tipsa til Ansa presidenten kan du lese i faktaboksen.

Stor økning i studenter som ville stemt Frp

Flere studenter enn tidligere ville stemt på Fremskrittspartiet (Frp), viser en ny undersøkelse gjennomført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon (NSO) og Khrono. Der har tusen studenter blitt spurt om hvilket parti de ville stemt på dersom det var stortingsvalg i morgen. Rundt 18 prosent oppgir at de ville stemt på Frp. Det er opp fra 9,4 prosent i en tilsvarende undersøkelse i 2023. — Studentene har vært blant de mest venstreorienterte stemmene, og Frp har ikke vært blant de mest populære partiene. Det er interessant at det har vært et klart skifte de siste årene. Det skyldes nok ikke at Frp har den beste studentpolitikken, men at studentene er påvirket av de samme trendene i samfunnet som folk ellers, sier valgforsker Johannes Bergh ved Institutt for samfunnsforskning til Khrono. *TE*

Foreldre til besvær

Stadig flere foreldre blander seg inn i studieløpet til sine voksne barn, meldte Fædrelandsvennen forrige uke. Studieleder for grunnskolelærerutdanningene på UiA Anne Elmiest-Vestergren forteller at foreldre som skal blande seg har blitt en økende utfordring for både studenter og ansatte. – Vi får flere og flere henvendelser fra foreldre som både lurer på om ungdommen deres kan bytte praksisplass, foreldre som ringer om karakteren som ungdommene har fått, og foreldre og besteforeldre som vil være med på studieveiledning til sine barn og barnebarn, sier hun til Aftenposten. Hun legger også til at det ikke bare er på hennes studieprogram at dette skjer. – Det er flere her på UiA som opplever at det er uenigheter i forhold til for eksempel hvilke studievalg studenten har tatt, sier hun. *TE*

SJOKKA: Mina Jansen fortel at ho vart sjokka då Edinburgh kommune fortalde ho at ho har blitt svindla.

• EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN

Slik unngår du lesesalnakke

PASS PÅ: En stiv nakke kan redusere konsentrasjonsevne og fokuset.

Har lange dager med lesing og eksamensstress satt seg i skuldre og nakke? Her er spesialistenes råd for å unngå fysiske symptomer i eksamensperioden.

Stress

Tekst Elisa Turcato Bakken
Foto Sara Aarøen Lien

Nakke- og skulderplager er en av de vanligste årsakene til smerter blant unge nordmenn. Mye fremoverlent og stillesittende arbeid i kombinasjon med eksamensstress hjelper ikke på situasjonen.

– Den mest gjennomgående årsaken til behandling av studenter er stress og smerter forårsaket av mye statisk sitting, sier kiropraktor Jostein Rommetveit.

Etttersom klinikken han jobber for tilbyr studentrabatt, er dette en frekvent behandlingsgruppe hos ham. Særlig i månedene før og under eksamen.

Kan bli for mye trening

– Hvordan fester dette stresset seg i kroppen?

– Her er det flere faktorer som spiller inn. Mange kan takle belastningen på lesesalen alene, men når dette i kombinasjon med lite bevegelse, dårlig søvn og mangel på rutiner kan totalbelastningen bli for høy. Da er det mange studenter som risikerer smerter i nakke og rygg, sier Rommetveit.

Trening vektlegger han som et selvfølgelig positivt stress for kroppen, men i visse tilfeller kan totalbelastningen være såpass stor at en intensiv treningsøkt ikke nødvendigvis er det mest konstruktive. Å ta aktive grep før et slikt krisetilfelle inntreffer er lurt.

– For slike smerter som man konstant er

Ikke fortsett i det samme sporet hele tiden

August Tønnessen,
fysioterapeut og masterstudent i psykomotorisk
fysioterapi ved Oslomet

bevisst på går jo mer direkte utover tankeprosesser og prestasjon på studie, sier Rommetveit.

Legg fra deg stresset

– Vi snakker gjerne om fysisk og psykisk stress som to adskilte fenomener. Men dette henger sammen, sier fysioterapeut og masterstudent i psykomotorisk fysioterapi ved Oslomet August Tønnessen.

• EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN

– Kropp, psyke og følelser er i kontinuerlig og gjensidig samspill, fortsetter han.

Det er også dette perspektivet SiO vektlegger i sine månedlige gratis kurs for studenter. Ifølge nettsiden skal man i «psykomotorisk bevegelsesgruppe» blant annet lære å bevege kroppen på en mer «energiøkonomisk måte» samt øke egen kroppsbewussthet.

– I forkant av en eksamen vil studenter mobilisere, altså bruke krefter. Denne mobiliseringen er veldig kroppslig. Det skjer, for eksempel, ved at vi bevisst sier til oss selv: «rett opp ryggen og bit tenna sammen». Samtidig vil man kanskje underbevisst trekke skuldrene opp og holde pusten litt oftere enn vanlig, sier Tønnessen.

Han mener evnen til å mobilisere krefter er like viktig som evnen vår til å samle krefter.

– Gi deg selv muligheten til å hvile før du mobiliserer igjen. Ikke fortsett i det samme sporet hele tiden, understreker han.

– Man kan si «nå slipper jeg stresset», men så vedvarer det jo underbevisst, eller?

– Ja. Her tror jeg det er viktig å minne seg selv på at stress forårsakes av ytre faktorer. En måte å samle seg selv på er å ta denne oppmerksomheten vi hele tiden retter utover, innover. Som for eksempel ved å praktisere *mindfulness*.

Trenger ikke være tungt

Rommetveit mener det er viktig å komme seg ut av lesesalen og

Gå i pausene

Jostein Rommetveit,
kiropraktor ved Akutt Kiropraktikk
Oslo

ikke bli sittende i lange strekk.

– Gå i pausene. Når du bruker de samme musklene på lesesalen hele dagen kan en 30-sekunders tur rundt bygget ha en positiv effekt der og da, og ikke minst over tid.

Han påpeker at lette uttøyningsøvelser kan være lurt å gjøre jevnlig gjennom en vanlig studiehverdag. Når ulike muskler aktiveres, samarbeider hjernen og kroppen mer effektivt. Det kan for eksempel være en god ide å stå litt mens man jobber på PC hvis muligheten byr seg.

– Få inn enkle øvelser og variasjon. Det trenger ikke å være tung trening, sier Rommetveit.

Bruk kroppen

Tønnessen synes «lesesal-nakke» er et illustrerende bilde og mener studenter bør ha et reflektert forhold til egen arbeidsstilling på lesesalen. Ved å plassere PC-en litt under øyehøyde så hodet får sin naturlige hvilestilling, unngår man for eksempel å stramme nakke-

GA I PAUSENE: En 30-sekunders tur er bedre enn ingenting.

DET ENKLE ER BEST: Rommetveit mener enkle øvelser fremfor hard trening ofte er det mest konstruktive alternativet for stressede studenter.

muskulaturen unødvendig.

– Sitt godt ned på setet før du legger ryggen mot stolen. Slipp skuldrene. La albue hvile i 90 grader på bordet eller benytt deg av armlener, fortsetter han.

Det beste rådet er likevel alltid å bruke kroppen.

– Ta lesepauser, sleng på armene, rull på nakken og hodet. Og slipp pusten. Hvis vi ikke bruker kropp og ledd stivner vi til, understreker Tønnessen. Begge vektlegger at denne tilstivningen kan bidra til å svekke både konsentrasjon og fokus.

universitas@universitas.no

Gode råd til lesesalen:

- Slipp skuldrene
- La albue hvile i 90 grader
- Plasser -en litt under øyehøyde
- Prioriter enkle øvelser fremfor intensiv trening
- Hvil før du mobiliserer på nytt
- Sleng på armene, rull nakken og hodet
- Praktiser mindfulness

Skipper, ta tak!

Har du kommet for sent i gang med eksamenslesingen og opplever at pensumbøkene stirrer anklagende fra hyllen? Fortvil ikke! Universitas er her for deg.

Skippertak

Tekst Ebbe Schieldrop

For noen er eksamen bare en milepæl i en strukturert plan, mens for andre er det siste innspurt etter et semester med alt annet enn jevn jobbing. Mange studenter kjenner uansett på stresset ved å forberede seg på kort tid.

Prorektor og professor i utdanning ved Oslomet Silje Fekjær og forfatter og studieteknikkeksper Olav Schewe deler sine beste råd til studenter som må ty til det gode gamle skipertaket.

Finne ut hva som teller

I syvende etasje på Oslomet deler Silje Fekjær sine erfaringer som forfatter og sensor. Hun er tydelig på at nysgjerrigheten er viktig.

– Jeg tror mitt beste råd er å finne ut hva som egentlig teller på eksamen. Hvordan vil de at vi skal skrive? Hva er det viktig å vise at jeg kan? Vær nysgjerrig, sier Fekjær.

Fekjær anbefaler altså studenter å stille direkte spørsmål til forelesere eller sensorer for å få et klarere bilde.

– Spør hva som belønnes, og hva som skal til for å få de ulike karakterene. Det kan gjøre en stor forskjell, sier hun.

Når tiden er knapp, mener

forsmak av hvordan eksamen kommer til å utspille seg.

– Graden av angst og panikk du føler er ikke nødvendigvis så veldig korrelert med hvordan det går.

Skippertak med en plan

Olav Schewe er forfatter av boken Superstudent. Han er tydelig på at en god eksamensperiode starter med å forstå eksamen.

– Se på tidligere oppgaver for å forstå hva slags type spørsmål som går igjen, og hvilke temaer som er viktigst. Det gir deg et klart bilde av hva du bør fokusere på, sier Schewe. Han poengterer at ulike fag krever ulike strategier.

Det kan fort gå godt

Silje Fekjær,
prorektor for utdanning ved Oslomet

– For eksempel i mattefag handler det om å løse så mange oppgaver som mulig, mens i teoretiske fag som ex.phil bør du fokusere mer på å lese og reflektere over pensum, forklarer han.

Med viten om hva som forventes, anbefaler Schewe å lage en konkret plan for eksamensperioden.

– Tell antall lesedager du har igjen, og sett opp en realistisk tidsplan. Ved å strukturere dagene slipper du å bruke for mye tid på

Tell antall lesedager du har igjen, og sett opp en realistisk tidsplan

Olav Schewe,
forfatter av boken Superstudent.

hun det er viktig å være strategisk. Hun råder studenter til å prioritere tidligere eksamensoppgaver for å avdekke hva som er viktig.

– Hvis du sitter en måned igjen og har lest nesten ingenting, begynn med eksamensoppgavene og analyser hva du kan og hva du trenger å jobbe med, sier Fekjær.

Hun trekker frem bedrager syndromet som en vanlig opplevelse blant studenter, særlig i eksamensperioden. Hun mener det er viktig å anerkjenne følelsen, men samtidig ikke la den ta overhånd.

– Mange studenter opplever en følelse av å skulle bli avslørt at de ikke har fortjent å studere, at de er en bedrager som ikke har noe med akademia å gjøre, sier hun, og legger til:

– Det er veldig mange folk som har klart seg utmerket i dette systemet, som også har vært livredde for å mislykkes. Det kan fort gå godt.

Fekjær understreker at håpløsheten man føler, ikke er en

enkelte deler av pensum, sier han.

Ta pauser og sov godt

Både Fekjær og Schewe er enige om at pauser er viktige elementer i eksamensperioden. Schewe sammenligner hjernen med en muskel.

– Når du tar pauser, får hjernen tid til å konsolidere informasjon. Litt som muskler som vokser under hvile etter trening, forklarer han.

Han anbefaler også fysisk aktivitet som en del av eksamensforberedelsene.

Når det gjelder søvn, påpeker Schewe at nettene før eksamen er avgjørende.

– Sørg for å få nok søvn to netter før eksamen. Mange sover dårlig natten før fordi de er nervøse, men god søvn i forkant kan veie opp for dette, sier han.

Med ekspertenes råd kan eksamensperioden bli mindre kaotisk – og kanskje til og med vellykket. Som Silje Fekjær sier:

– Det kan fort gå godt.

universitas@universitas.no

• EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN •

PRAGMATIKER: Oda Grøttjord Berg tar lunsj med en venninne og deler tips fra psykologen.

AVSLAPPET: 19-åringene Jonas Vollset og Alex Tan Thanh Duong lider begge av impostor-syndromet og en kjærlighet for moderne norsk skjønnlitteratur.

– Angst er skjerpende

Psykologspesialist er skeptisk til den yngre generasjonens alvor. Han tror du fint kan få deg jobb uten A'er.

Eksamensangst

tekst Atle G. Sandvand
foto Sigrid Ewing

Pensjonistene blankpusser termosen sin, den grelle belysningen er skrudd opp i Silurveien, og sensorene har lastet inn den siste oppdateringen av plagiat-programvaren. Uroen stiger på campus inn mot jula. Nesten halvparten av studenter kjenner på eksamensangst, ifølge Shot-undersøkelsen fra 2018.

Angst er ifølge Psykologiforeningen en generell overaktivisering av kroppens sentrale funksjoner. Et kjennetegn ved angst som lidelse, er et mønster av unnvikelse, altså unngåelsen av situasjoner hvor denne følelsen kan oppstå. Men av de fulle lesesalene på Blindern å dømme, virker det imidlertid ikke som angsten har lammet studentene i år.

Worst-case

Den har heller ikke rammet studenten Oda Berg, som spiser lunsj på Trygve Kaffebar på Blindern. Hun har erfart det nedrigste scenariet for mange studenter da hun strøk flere ganger som tidligere jusstudent. Hun beskriver studiemiljøet som «konkurransedrevet» og «giftig.»

– Kulturen der legger føringer for at hvis du ikke møter kravene, så greier du deg ikke. Jeg har lært at det går bra, sier hun.

Berg studerer nå offentlig administrasjon og ledelse, og kjen-

Litt provoserende når en får tips om å gå seg en tur

Oda Grøttjord Berg, studerer offentlig administrasjon og ledelse ved UiO

ner stadig på eksamensangst. Hun har fått tips til å håndtere eksamensangsten fra en privatpsykolog.

– Det gjelder bare å møte opp, sette seg ned og aktivt fokusere på å være student. Men det kan være vanskelig å holde fast ved det rasjonelle, at situasjonen ikke er «make-it-or-break-it.» Da er det

litt provoserende når en får tips om å gå seg en tur, sier hun.

For å bøte på de lammende følelsene, har Studensamskipnaden wSiO både psykologer og tipsparat. På deres nettsteder oppfordres studentene i eksamens-harnisk til å «forberede seg» og til å «planlegge noe hyggelig å gjøre når du har fri.»

Men er det noe å se frem til hvis fremtiden din har gått opp i røyk?

Generasjon prestasjon

Seniorrådgiver i Psykologforeningen, Anders Skuterud, har over 40 års klinisk erfaring og vil gjerne hilse på vegne av alle dem som har levd et langt liv. Han sitter i Spania, og tar gjerne en prat med Universitas om angsten for fremtiden.

– Det er vanskelig å få jobb i noen sammenhenger. Men generelt sett er det ikke så krevende som det angsten tilsier. Mitt inntrykk er at dette er en del av tidsånden, at vi driver og huser hverandre opp. For du kan få deg en jobb uten A-er, sier han.

Senioren fastholder at forestillingene om livets og studienes alvor ofte er overdrevne. Han

understreker også at det ikke er utelukkende negativt å være i følelsens vold.

– Litt angst er ikke bare normalt, men også positivt i forhold til prestasjon. Angst er skjerpende i samband med enhver prestasjon. Men jo sterkere den er, jo mer lammende virker den, forklarer han.

Samtidig understreker han at kraftig angst kan trenere kunnskap og føre til jernteppe. I slike situasjoner gjelder det å holde pusten og knytte angsten direkte til oppgaven, og så begynne å skrive usensurert.

Eks juss-student Oda Berg har forsonet seg med angsten, men tviler på hvor nyttig den er i et eksamenslokale.

– Angsten er der for en grunn. Men hadde jeg kunnet den skru av, så hadde jeg gjort det, sier hun.

– Hvordan har det gått på studiet?
– Veldig bra. Bedre enn noen gang. Jeg synes det, uansett hvilken karakter jeg får, sier Berg.

Ro i Torshovparken

Roen har de ferske studentene Jonas Vollset og Alex Tan Thanh Duong også fått tak på. Nittenåringene vedkjenner seg begge bedrager-syndromet på sine respek-

Psykologspesialist Anders Skuterud's tre måter å bremse eksamensangst på:

- + Stanse hyppig oksygentilførsel, ved å holde pusten og trekke dypt inn.
- + Enhver form for bevegelse er gunstig.
- + Forbered en trygg tanke, så du kan tenke deg inn i noe som gjør at verden ikke blir så farlig der og da.

tive studier, men deler allikevel gjerne noen tanker om avkobling.

– Jeg planlegger automatisk for alle mulige utfall. Man er stressa for at bussen skal streike på eksamen og den slags. Da går jeg gjerne en tur i Torshovparken og prøver å sette ting litt i kontekst. Eller lese en lettlest bok, sier Duong.

– Har du noen anbefalinger?
– «Da vi var yngre» av Oliver Lovrenski, sier han.

Kompisen Jonas Vollset sverger til det sosiale når han skal koble av. Han driver med idrett, musikk og henger med venner.

– Hva gjør dere da?
– Chillern, sier Vollset.

Rekordhøy valgdeltakelse

Høstens valg til Studentparlamentet ved Oslomet ble avsluttet denne uka med rekordhøy valgdeltakelse. Men flertallet av studentene forblir uengasjerte.

Studentparlamentet Oslomet

tekst Tone Spetalen
foto Sigrid Ewing

Mellom 4. og 11. november kunne studentene ved Oslomet stemme på kandidater til Studentparlamentet. Studentparlamentet er det øverste studentdemokratiske organet ved Oslomet og fungerer som studentenes stemme overfor ledelsen. 29 studenter har til sammen blitt valgt inn, og de representerer hvert sitt fakultet. Oversikten over representantene og deres kampsaker, kan man lese om på Oslomet sine nettsider. Arbeidsutvalget, som blant annet består av Studentparlamentets leder, velges til våren.

– Tredobling

Årets valgoppslutning på 13 prosent er 4,6 prosentpoeng høyere enn fjorårets, og leder for Studentparlamentet Amalie Fadler Opdal er svært fornøyd med resultatet:

– Vi er strålende fornøyde. Dette er den høyeste oppslutningen på over ti år, og vi har sett en tredobling av valgdeltakelsen på bare to år. Vi er også litt stolte over å ha slått Universitetet i Oslo (UiO) sitt resultat.

Opdal forteller at de har hatt helt spesifikke tiltak for å mobilisere studentene.

– Vi har fokusert på synlighet gjennom Snapchat, klasseromsbesøk og stands. Vi har også hatt valgomat på nett, sier hun.

Utover dette har de blant annet sendt e-post og SMS til alle

Vi er litt stolte over å ha slått UiO sitt resultat

Amalie Fadler Opdal,
leder for Studentparlamentet ved Oslomet

studentene, brukt tillitsvalgte til å spre informasjon og opprettet et eget valg-team. Valg-teamet bestod av studenter som skulle bidra med ekstra promotering og rekruttering.

Opdal forteller videre at hun er opptatt av at studentene stemmer ved valg.

– Høy valgoppslutning viser at studentene engasjerer seg, og gir oss dermed større tyngde overfor ledelsen, sier hun.

IKKE STEMTE: Lærerstudentene Halim Niazi, Anton Nguyen, Malin Brandol og Julie Elvebakk Hansen stemte ikke ved årets valg.

– Jeg har ikke skjont hva man stemmer på

Til tross for økt valgoppslutning, er de fleste studenter Universitas kommer i kontakt med på Oslomet uengasjerte i Studentparlamentvalget. De færreste har stemt, og kun et fåtall vet hva Studentparlamentet står for.

Universitas møter blant annet en gruppe på fire lærerstudenter der ingen har stemt. De syntes markedsføringen burde vært bedre, og at politikken til Studentparlamentet og de ulike kandidatene burde ha kommet tydeligere fram.

– Jeg har ikke skjont hva man stemmer på, eller hva det har å si for oss, forteller Julie Elvebakk Hansen (21).

Halim Niazi (21) er enig:

– Det ligger plakater overalt på skolen og de sender masse e-post med oppfordringer til å stemme, men jeg vet ikke hva man vinner på det.

Antonia Pegio (21), som studerer økonomi og administrasjon, er en av få studenter som forteller at hun har stemt ved årets Studentparlamentvalg. Det var litt tilfeldig.

– Jeg hadde litt tid, sjekket innboksen og leste e-posten fra Studentparlamentet. Hadde det ikke vært for e-posten, hadde jeg ikke visst at vi hadde et studentparlamentvalg, sier hun.

Foran henne står en bordplakat med informasjon om studentvalget.

– Jeg ser ofte slike plakater, men de bare er der, og vekker ikke oppmerksomheten min. Kanskje bør de ha større plakater på skolen eller fokusere på andre former for synliggjøring, sier hun.

STRÅLENDE FORNØYD: Amalie Fadler Opdal, leder for Oslomets Studentparlament, er fornøyd med årets Studentparlamentvalg.

Økt deltakelse over hele linja

Det er ikke bare Oslomet som har fått høyere valgoppslutning. Ifølge en Khrono-artikkel fra juni i år, fikk nesten alle universiteter en økning i deltakelsen ved vårens studentvalg. Guro Ødegård, instituttdirektør ved Velferdsforskningsinstituttet Nova, har noen mulige forklaringer på økningen:

– Kanskje har fokuset rundt strammere rammevilkår for universiteter og høyskoler bidratt til en mobilisering av studenter til å engasjere seg. Eller så er det kanskje generelle trekk i samfunnet som gjør at dagens studenter engasjerer seg i noe større grad enn

tidligere, sier hun.

Hun påpeker likevel at det er svært få studenter som bruker stemmeretten sin og at valgoppslutningen ved studentvalg er mye lavere enn ved offentlige valg som kommune- og stortingsvalg.

– Hvorfor tror du valgdeltakelsen er så lav ved studentvalg?

– Det kan tenke seg at studentene ikke ser verdien i å engasjere seg eller hva som står på spill ved å ikke engasjere seg. Her er det nok en jobb å gjøre for å mobilisere studentene. Dessuten er studenttiden en periode der det skjer mye i livet. Kanskje har man ikke tid til å sette seg inn i studentpolitikken.

Ødegård tror likevel ikke at det er særlig bekymringsverdig at valgdeltakelsen er lav hos studentgruppen.

– De aller fleste studenter bruker stemmeretten sin når de kommer i en mer stabil livsfase. At oppslutningen er lav ved studentvalg, betyr ikke at studenter flest er uengasjerte i samfunnet rundt seg, sier hun.

Medisinstudenter rammes av rasisme

UTBREDT: En kronikk publisert i Tidsskriftet for Den norske Legeforening gjengir en rekke historier om medisinstudenter utsatt for rasisme og forskjellsbehandling.

Flere medisinstudenter forteller at de har blitt utsatt for rasisme og diskriminering i studiesammenheng. – Det er på tide at vi tar problemet på alvor, sier medisinstudent Mohammed Almashhadani.

Rasisme

Tekst Agnes Felicia Sandmo Brenna og Mads Bauer-Hartmark

Foto Stine Hovland Moldfjell

Medisinstudentene på UiO Amanda Hylland Spjeldnæs (25) og Mohammed Almashhadani (28) mener at rasisme er et utbredt og underkommunisert problem på medisinstudiet. De publiserte forrige uke en kronikk i Tidsskriftet for Den norske legeforening som sendte sjokkbølger gjennom fakultetet. Der gjenga de en rekke historier fra medisinstudenter utsatt for rasisme og forskjellsbehandling.

Vi ønsker ikke en kamp mellom studenter og fakultet, men en kamp der fakultetet og studentene står sammen mot rasisme

Mohammed Almashhadani,
medisinstudent

Sammen med arbeidsgruppen mot rasisme på fakultetet, tar studentene til orde for et mer aktivt arbeid mot rasisme.

– Prosjektets mål er ikke å stemple folk som rasister, men heller å bevisstgjøre dem den strukturelle rasismen, forteller Anne Kveim Lie, professor i samfunnsmedisin og global helse og medlem av arbeidsgruppen.

Skjult og åpenbar rasisme

Mohammed Almashhadani har dokumentert samtaler med studenter utsatt for rasisme i flere måneder. Han forteller at historiene varierer fra åpenbare tilfeller av rasisme, til mer subtil atferd, som små kommentarer og indirekte diskriminering.

En student fortalte Almashhadani at han gjentatte ganger opplevde at han og andre studenter med flerkulturell bakgrunn fikk nedlatende kommentarer fra ansatte på fakultetet.

Den siste uka har flere kommet bort til meg og vært helt sjokkerte

Amanda Hylland Spjeldnæs,
medisinstudent

– Blant annet hadde en foreleser, foran et fullt klasserom, sagt til hen: «Du skjønner sikkert ikke hva jeg mener, siden du ikke er norsk.», sier Almashhadani og legger til at studenten hadde hørt flere klage på forelesere, uten at det førte til noen endring i oppførsel.

– En annen fortalte om en veileder som uoppfordret begynte å forklare vedkommende enkle norske ord, til tross for at hen

snakket flytende norsk. Dette skal ha skjedd foran flere andre studenter og var en ydmykende og ubehagelig opplevelse. Det førte til at hen sluttet å delta i timer der veilederen var til stede.

Flere fortalte Almashhadani at de opplevde mindre anerkjennelse og dårligere behandling i praksisopphold enn sine etnisk norske medstudenter.

– Selv om erfaringene til medisinstudentene er varierte, ser vi noen tendenser gå igjen. Det er svært få som varsler, og alle har villet holde seg anonyme, forteller han.

– Et sjokk

På det medisinske fakultetet har mange blitt satt ut av forholdene som kronikken belyser. Medforfatter av kronikken Amanda Hylland Spjeldnæs forteller at hun selv ble overrasket over problemets omfang.

– En del av det å være privilegert, er at man ikke oppfatter noe som et problem før man blir gjort oppmerksom på det. Det var flere tilfeller av diskriminering som jeg ikke la merke til før vi begynte å arbeide med dette, men som jeg har sett i etterkant, forteller hun.

– Den siste uka har flere kommet bort til meg og vært ganske sjokkerte. Ofte har de ikke en gang tenkt over at rasisme kan være et problem blant medisinstudentene, legger hun til.

Professor i samfunnsmedisin og global helse på UiO Anne Kveim Lie deler den samme opplevelsen som Spjeldnæs.

– Jeg ble sjokkert over det de fortalte, og samtidig skamfull fordi jeg ikke har lagt merke til noe av det. Da skjønte jeg at her har vi et problem, sier Lie.

Lie tror rasismen kan ha gått upåaktet hen, fordi mange rett og slett ikke gjenkjenner atferden.

– Det er jo en slags oppfatning av at vi ikke holder på med den slags i Norden, sier hun.

Segregering på lesesalen

Spjeldnæs og Almashhadani forteller ikke bare om rasistiske tendenser fra overordnet hold, men som noe som påvirker det sosiale. For eksempel forteller Spjeldnæs at forelesningssalen ofte er splittet med etnisk norske studenter på den ene siden, og de med minoritetsbakgrunn på den andre. Hun er tydelig på at dette ikke skyldes at medisinstudentene er rasistiske, men at det er et symptom på strukturelle problemer.

– Vi har hørt at flere med minoritetsbakgrunn føler seg utenfor, og at dette er noe som starter tidlig på studiet, sier hun.

Spesielt peker Spjeldnæs på fadderuka, som sentrerer rundt en voldsom drikkekultur som kan føre til utenforskap blant de som ikke drikker alkohol.

– Andelen som ikke drikker er nok høyere blant studentene med minoritetsbakgrunn. Flere av dem har fortalt at de føler seg utenfor, eller at de har fått ubehagelige eller rasistiske kommentarer av medstudenter som har drukket. Det kan skape en splittelse som vi må gjøre noe med, forteller Spjeldnæs.

Kartlegging

Det er vanskelig å fastslå forekomsten av rasisme blant medisinstudentene. Svært få av de som har fortalt om rasistisk atferd, har varslet om det til fakultetet.

– Jeg tror det både handler om at noen er redde for å si fra, men også at hendelsene rett og slett ikke anerkjennes som rasisme, forteller professor Anne Kveim Lie.

Almashhadani er enig med Lie, og mener også at mangelen på varslinger skyldes manglende tillit til fakultetet.

– Fakultetet må jobbe med å bygge tillit med de utsatte medisinstudentene slik at de kan rapportere til dem direkte, sier han.

Mandag 18. november sendte medisinsk fakultet ut en undersøkelse til studentene sine. Den skal kartlegge forekomsten av rasisme og diskriminering.

– Vi tror at denne undersøkelsen sammen med arbeidet arbeidsgruppen har gjort, kan gi oss viktige indikatorer på hvor rasismen og diskrimineringen finner sted, sier prodekan for det medisinske fakultetet, Magnus Løberg.

Amanda Hylland Spjeldnæs er glad for at fakultetet gjennomfører en undersøkelse og tar problemet på alvor. Likevel forteller hun at det er vanskelig å vite hvor godt resultatene vil gjenspeile virkeligheten.

– Det kan være studenter krysser av på at de ikke har opplevd rasisme, men om en går grundigere til verks, kan en se at de i realiteten har gjort det. Det kan ta tid å anerkjenne at forskjellsbehandlingen man opplever er rasisme, sier hun.

Felles kamp

Almashhadani og Spjeldnæs mener at fakultetet bør sette i gang flere tiltak mot rasisme. Blant annet oppfordrer de til å ha rasisme som tematikk på pensum, og til å innføre obligatorisk antirasismekurs for studenter og ansatte.

Professor Anne Kveim Lie slutter seg til studentenes initiativ og oppfordrer både helsetjenesten og resten av fakultetene til å få det på dagsordenen.

– Alle ansatte har et ansvar for å gå i seg selv, og se hva som er nødvendig å gjøre her, sier hun.

Prodekan for det medisinske fakultetet Magnus Løberg roser initiativet til arbeidsgruppen, og er enig at fakultetet må gjøre mer, men sier at det kan være utfordrende å vite hvordan det er best å gå frem.

– Mange av opplevelsene som er beskrevet, har vært på praksis i helsevesenet, eller

TAR TIL ORDE: Mohammed Almashhadani mener at rasisme er et underkommunisert problem på medisinstudiet. Foto: Privat

FOKUS: Amanda Hylland Spjeldnæs er en av medisinstudentene som nylig skrev en kronikk om rasisme på studiet.

PLIKT: Professor i samfunnsmedisin og global helse Anne Kveim Lie mener at alle ansatte på universitetet er pliktige til å ta del i kampen mot rasisme.

i kommunikasjon med pasienter. Det at det foregår på så mange ulike arenaer gjør det også vanskeligere å sette inn direkte forebyggende tiltak.

Den antirasistiske arbeidsgruppen ønsker å samarbeide med Det medisinske fakultetet for å sette i gang tiltak mot rasisme.

– Vi ønsker ikke en kamp mellom studenter og fakultet, men en kamp der fakultetet og studentene står sammen mot rasisme, sier Almashhadani.

Kjemper mot akademisk undertrykkelse

Studenter i Nicaragua har stått i frontlinjen for kampen om demokrati og akademisk frihet, til tross for vold, arrestasjoner og eksil. Nå mottar organisasjonen IPEN Studentenes fredspris for sin innsats for studenter i hjemlandet.

Studentenes fredspris

Tekst Selma Bull

– Studenter har vært mest berørt i Nicaragua. Ikke bare under protestene i 2018, men også nå for den nye generasjonen som skal starte studiene, sier Elthon Rivera i en pressemelding.

Han er president og grunnlegger av Iniciativa Puentes por los Estudiantes de Nicaragua (IPEN).

IPEN er en ideell organisasjon som kjemper for utdanning

ning. En stor andel av befolkningen svarte med demonstrasjoner, mens regjeringen svarte med vold. Mange studenter deltok.

I kjølvannet av dette startet Rivera organisasjonen IPEN i 2022, organisasjonen som denne uken mottok studentenes fredspris.

Prisen deles ut under Internasjonal Studentfestival i Trondheim (Isfit) annethvert år. Mottakerne er studenter som har utmerket seg med sitt arbeid for å fremme fred, menneskerettigheter og demokrati.

IPEN er basert i Costa Rica og

Akademisk eksil

Organisasjonen forteller at regjeringen de siste årene har stengt eller statliggjort over 30 universiteter.

– De unge som begynner på universitetet i Nicaragua nå kommer ikke til å finne et kvalitetsutdanningssystem, de kommer til å finne et tvunget obligatorisk indoktrineringssystem, forteller Rivera.

I februar 2022 opphevet staten syv universiteters juridiske status. Universitetenes ressurser ble i sin helhet gitt til staten. Ifølge IPEN bryter staten med akademisk frihet og universitetenes autonomi. Dette er kjernen i IPENs arbeid.

Viktig for landets utvikling

– Studenter er de første som tar til orde og står på frontlinjer når rettigheter blir forsøkt innskrenket. De tar den største risikoen, og setter utdanningen sin i spill for å kjempe for våre universelle menneskerettigheter, sier Selma Bratberg, leder av priskomiteen.

Primært jobber IPEN for å tilby utdanning til nicaraguanske studenter som har blitt påvirket av den politiske situasjonen i landet. I tillegg tilbyr de lederopplæring, humanitær og psykologisk hjelp. Programmene kaller de Puentes, Amistad og Fuerza. Bro, vennskap og styrke på norsk.

Bratberg forteller at en av grunnene til at IPEN får denne anerkjennelsen er fordi de til tross for hindringer ikke har gitt opp kampen for retten til utdanning.

– Høyere utdanning står sentralt for en sosial samfunnsutvik-

ling. Vi er stolte av å tildele IPEN denne prisen på vegne av alle norske studenter, og vi står sammen med dem i solidaritet, sier hun.

Ble arrestert

President Ortegas regjering har i flere år vært grunnen til misnøye for store deler av befolkningen, og har endret grunnloven for å kunne sitte i flere perioder. Ifølge den amerikanske stiftelsen «Freedom House» er ikke landet fritt. De konstaterer også at Ortegas regje-

av disse var studenter og unge. 180 ble tatt til politiske fanger og 150.000 har levd i eksil frem til begynnelsen av 2022.

Flere av organisasjonens grunnleggere er offer for utvisning av universiteter og bor derfor i akademisk eksil i både Costa Rica og Romania.

Fått til mye på kort tid

– IPEN er fortsatt en ganske ung organisasjon, men de har likevel fått til veldig mye på kort tid, sier

Vi sier alltid at utdanning er det første steget mot et Nicaragua vi vil ha

Arlen Padilla Guerrero,
kommunikasjonsansvarlig og medgrunnlegger i IPEN

ring bruker lovgivning, undertrykkelse og vold for å hindre opposisjonen i å få politisk makt.

Natt til 18. april 2018 ble flere skutt og alvorlig skadet under demonstrasjoner. Ifølge IPEN skal landets regjering ha beordret væpnede styrker til å stanse demonstrasjoner i blant annet byene Managua og León.

– Under protestene ble jeg arrestert av regjeringen og jeg var en politisk fange i 2019. Etter det stengte regjeringen universitetene der jeg jobbet, forteller Marco Aurelio Peña som er administrerende direktør og medgrunnlegger.

Protestene førte til massedemonstrasjoner over hele landet. Minst 355 demonstranter døde. 45

Martin Stødal Gjervan. Gjervan er leder for Isfit som arrangerer prisens formelle utgivelse i Trondheim. Han mener prisen er viktig fordi den gir anerkjennelse.

– Det er viktig at de som vinner vet at de ikke står alene i kampen de tar, og at de får spredt ordet om saken. I Nicaraguas tilfelle kan man si at det er en litt glemt konflikt, og slike priser er med å anerkjenne kampen de kjemper, avslutter han.

universitas@universitas.no

Det er viktig at de som vinner vet at de ikke står alene i kampen

Martin Stødal Gjervan, leder for Internasjonale studentfestivalen i Trondheim

og akademisk frihet i Nicaragua. Protestene Rivera refererer til kom etter lang tid med misnøye til den autoritære presidenten Daniel Ortega og hans regjering. Det var starten på en rekke demonstrasjoner i Nicaragua.

I april 2018 annonserte Ortegas endringer i landets trykdeord-

kjemper for rett til utdanning og akademisk frihet.

– Vi har spurt oss selv: hva er det første steget for å oppnå det Nicaragua vi vil ha? Vi sier alltid at det er utdanning, fordi utdanning styrker unge folk, forteller Arlen Padilla Guerrero, kommunikasjonsansvarlig og medgrunnlegger i IPEN.

IPEN

Iniciativa Puentes por los Estudiantes de Nicaragua (IPEN) er en ideell sivil organisasjon med base i San José, Costa Rica, som drives av unge nicaraguanere som jobber sammen for å fremme og forsvare menneskerettigheter, akademisk frihet og tilgang til utdanning for unge i hjemlandet.

Medlemmer:

Elton Rivera Cruz: President og grunnlegger)

Marcus Aurelius Pena: Administrerende direktør og medgrunnlegger)

Arlen Padilla Guerrero: Kommunikasjonskoordinator og medgrunnlegger

Mayling Cortez Munguia: Koordinator for Fuerza-programmet og medgrunnlegger

FREDPRISVINNERE: IPEN sammen med Raket Sørhaug (Head of Laureate, Studentenes fredspris) og Martin Stødal Gjervan (leder for Studentenes fredspris).

– Ikke ta det personlig

FULLSTAPPET SAL: Obligatorisk forelesning kan føre til økt faginteresse blant studentene, mener foreleser Yngve Benestad.

SELVSTUDIE: Noen fag lærer man bedre av å lese pensum, mener Lenka Jenčková, masterstudent i Theory Practice of human rights.

Labert oppmøte i forelesningssalene er ett av symptomene både studenter og forelesere merker når semesterslutt nærmer seg. – Både kjedelig og tungvindt, sier foreleser.

Forelesning

Tekst Selma Omdal
Foto Stine Hovland Moldfjell

Filosofiprofessor ved Universitetet i Oslo (UiO) Panos Dimas er en av dem som har lagt merke til det økte fraværet mot slutten av semesteret.

Ifølge han er antallet studenter i forelesningssalen nesten halvert mot semesterslutt. Dimas har holdt forelesninger i Examen philosophicum (ex.phil) i om lag femten år på UiO.

– Kanskje studentene ville tatt exphil intravenøst istedenfor å dra på forelesning hvis de kunne, undrer han.

Dimas tror koronatidens vaner rundt digital forelesning er en av årsakene til fravær.

– De som ikke deltar i forelesning ten-

interessante, ifølge Dimas. Et samarbeid mellom foreleseren og studentene er viktig for å skape et engasjerende forelesningsmiljø.

Skulker for å lese selv

– De som dropper forelesningen sier ofte de skal se den på nett, men gjør det sjeldent, sier Filippa Vos (19).

Hun studerer statsvitenskap på UiO og kjenner seg igjen i videoopptaksproblematikken.

– Hvis du er selvdisiplinert kan du kanskje droppe forelesning og komme unna med det, men da må man nok lese en del, sier hun.

Men det er ikke alltid man lærer mer av å dukke opp til forelesning, ifølge Lenka Jenčková, masterstudent i Theory and Practice of Human Rights.

Hun mener at forelesningene, på nett og

å snakke om egen forskning, men å presentere sin kunnskap, sier Jenčková.

Det største problemet for henne er forelesere som forventer at man sitter på forkunnskaper om emnet. Da kan det fort bli for svevende.

– Jeg hadde fortrukket hvis foreleseren av og til tenkte: Du er en treåring og vi skal forklare dette til deg, sier hun.

Kanskje studentene ville tatt ex.phil intravenøst istedenfor å dra på forelesning hvis de kunne?

Panos Dimas,
filosofiprofessor ved Universitetet i Oslo

Blir forelesning for sær, eller vanskelig, leser hun heller selv.

Er oppmøtekrav løsningen?

– Jeg tror studentene av og til kan sitte igjen med tanken: Hva var poenget med at jeg lærte dette? sier Yngve Benestad Hågvar, førsteamanuensis ved Institutt for journalistikk og mediefag ved Oslomet.

Institutt for journalistikk og mediefag på Oslomet tok grep etter høyt fravær i forelesningssalene. Nå har flere av forelesningene blitt obligatoriske.

Hågvar foreleser blant annet i Medieretorikk, som er et nytt, obligatorisk bacheloremne for journalistikk- og mediestudenter ved Oslomet.

– Det er både kjedelig og tungvindt når studenter ikke dukker opp, sier han.

– Tenker dere av og til at dere er problemet?

– Det har jeg i så fall aldri fått høre, sier han.

Hågvar mener det virker som om tidspunktet til forelesningen har mer å si. Torsdagspilsen er et velkjent fenomen blant studenter.

– Få dukket opp når jeg hadde forelesning fredag morgen, sier han

Fylla har ikke alltid skylda

Student Lenka Jenčková tror ikke bakfylla er den eneste grunnen til fravær.

– Hvis man for eksempel sliter med mensensmerter mister man plutselig en forelesning hver fjerde uke, sier hun.

Samtidig ser hun Hågvars poeng.

– Lærer man mer enn det som står på pensum, kan obligatorisk oppmøte være en god idé.

Hun mener foreleseren og pensumbøkene er like viktige kilder til læring. Det bør uansett tas hensyn til at mennesker har sine feil og mangler som kan føre til ufrivillig fravær.

– Jeg tror det kjøpt for foreleserne dersom studenter ikke dukker opp, eller drar underveis, men ikke ta det personlig, sier hun.

Den obligatoriske undervisningen har vært diskutert og kritisert av bachelorstudentene. Men en fersk studentevaluering viser at studentene generelt sett er fornøyd med faget.

– Det virker som om tvangen til å holde seg oppdatert gjør at studentene synes det er interessant å delta, sier han.

Hågvar er positivt overrasket over hvor bra opplegget har fungert.

– En av fordelene er at jeg slipper å repetere sist ukens pensum for de som ikke dukket opp, sier han.

Undervisningsmetoden stiller også høyere krav til foreleserne, skal vi tro Hågvar.

– Hvis vi tvinger studentene til å møte opp må vi levere forelesninger som har høy kvalitet.

Jeg hadde fortrukket hvis foreleseren tenkte: du er en treåring og vi skal forklare dette til deg

Lenka Jenčková,
masterstudent i Theory and Practice of Human Rights

ker kanskje at videoopptak er like bra som å være i salen, sier han.

Studentene har et delansvar i å gjøre fag

i sal, er dårlig bruk av tid så lenge foreleser og studenter ikke er på bølgelengde.

– Jeg tror noen glemmer at målet ikke er

Kameratene ba

Plakater med påskriften «Revolusjon... i Norge?» er å se rundt omkring i Blinderns nære omkrets. Bak plakaten står Revolusjonær Kommunistisk Forbund (RK): – Målet er å rekruttere massene, sier medlem. Men hvor mange som er med - dét vil de ikke svare på.

Kommunisme

Tekst Jack Sødahl Moland
Foto Stine Hovland Moldfjell

Mange eksamenstrøtte studenter har kanskje bitt seg merke i plakaten i svart-hvitt med påskriften «Revolusjon... i Norge?», som er å se rundt omkring i Blinderns nære omkrets. Bak dem står Revolusjonært Kommunistisk Forbund (RK), en kommunistisk gruppe med tilholdssted på Blindern.

Organisasjonen ble opprettet høsten 2021, men de er hemmelighetsfulle med å oppgi mer informasjon. Universitas har spurt RK om hvor partiet ble stiftet og hvem som stiftet det, noe de ikke vil svare på. Medlemstallet er underlagt samme konfidensialitet, men de kan bekrefte at det er «mer enn 20».

Medlem Linus Månsson Solaas (19) har imidlertid stilt til intervju med Universitas. Hen ønsker å understreke at meningene hans ikke nødvendigvis representerer RK i alle tilfeller.

Ønsker revolusjon

– Målet er å rekruttere massene på universitetene og i arbeiderbevegelsene, sier Solaas. Universitas møter hen ved Spaniamonumentet i Birkelunden, rett øst for elva. Der får vi høre at målet til RK er kommunistisk revolusjon nasjonalt og internasjonalt.

Solaas, som studerer statsvitenskap på Honours-programmet, har vært medlem, eller «kamerat», i rundt et halvt år. Hen har åpent kalt seg «kommunist» i et år, men understreker at det krevde betenkingstid.

– På videregående begynte jeg å bli klar over feilene ved kapitalismen som system, men klarte ikke på den tiden å se et alternativ. Men så ble jeg klar over feilene i det vestlige narrative som får oss til å overse kommunismen som et gyldig alternativ, forteller Solaas.

Utenfra og nedenfra

RK ble stiftet med målet å etablere det «virkelige kommunistiske partiet», men ønsker seg ikke inn i tradisjonell norsk partipolitikk via valgsystemet.

De anser partiene Rødt og Norges Kommunistiske Parti (NKP) som mer «revisjonistiske» enn «revolusjonære». Ifølge Solaas er dette å sluke kameler.

– Vi tror ikke kapitalismen kommer til å avskaffe seg selv, sier Solaas.

Endring kan ikke skje innefor de rammene som er gitt, mener hen.

– Er du for væpna revolusjon?

– Jeg vil presisere at jeg ikke hyller vold og helst

k plakatene

vil ha en revolusjon der arbeiderklassen bare truer om vold, men jeg ser på det som uunngåelig at arbeiderklassen må ha en viss voldsmakt for å ta makten fra kapitalistklassen, slik vi har sett i alle andre revolusjoner i historien.

Solaas mener dette vil min-

– Vi ser på den kinesiske revolusjonen som hovedsakelig en god utvikling, sier Solaas.

Hen trekker frem økningen i forventet levealder som eksempel på økt livskvalitet under revolusjonen. På den annen side er persondyrkelsen av kommunistiske lederskikkelser et kri-

Hen vedkjenner seg også at dybdekunnskapen på området er manglende. Likevel vil hen understreke at slutningen om at kommunismen var årsaken, ikke holder mål.

Boligkrise og kritikk-kampanje

Ifølge Solaas er boligkrisen et talende eksempel på hvordan systemet opprettholdes mot folkets vilje.

– Hvis folket hadde fått det som de ville, hadde dette systemet vært mye mer regulert, sier Solaas.

I høst lanserte RK en «kritikk-kampanje» som tillot innspill for å åpne diskursen innad. De leser også kommunistisk teori i fellesskap.

– I RK arrangerer vi studierirkler, det tror jeg bidrar til at man ikke bare sitter på rommet og gjør seg opp sine egne tolkninger men også diskuterer dem i plenum, sier Solaas.

Når det kommer til medlemstall ønsker heller ikke Solaas å si noe bestemt, av hensyn til «sikkerhetspolitikken» i organisasjonen. Hen mener at staten ikke aksepterer kommunisme, som kan føre til sanksjoner for RK.

– Er dette reelt i Norge?

– Norge er ikke et unikt til-

Vi er veldig historisk naive hvis vi tror at staten ikke kan finne på å slå ned på kommunistbevegelser

Linus Månsson Solaas, medlem i RK

ske den systematiske volden mot andre grupper i samfunnet, som arbeiderklassen, kvinner og skeive.

– Hva er kjernesakene til RK i dag?

– En av dem er Palestina-bevegelsen. Det er en veldig viktig kamp mot USA-imperialismen som «manifestere» i Israel. Når Palestina blir fritt vil det være et stort slag mot kapitalismen, sier Solaas.

Radikalisert

Hen definerer seg selv som «radikalisert», men ønsker ikke å assosieres med begrepet slik det brukes i Norge i dag. Solaas synes at det å være «radikalisert» har fått et negativt fortegn, og at PST forbinder dette med terror. Slik hen bruker ordet er «radikal» en motsetning til «moderat», uten tilkoblingene til ekstremisme.

– Demokratisk sett styrer vi ikke livene våre, med unntak av et valg hvert fjerde år.

Solaas nevner «kapitalmakta» som tilhører «de styrende» i Norge. Selv om Norge betegnes som et «liberalt demokrati» og skårer høyt på demokratiindeksen, er ikke dette «reell demokratisk styring» slik Solaas ser for seg.

Misnøye med det bestående

I Norge eksisterer det en myriade av større og mindre kommunistiske partier. RK ble stiftet på grunn av misnøye med de eksisterende kommunistiske organisasjonene. RK er maoistisk, en variant basert på revolusjonen i Mao Zedongs Kina. En retning de mener er den mest progressive.

tisk punkt, mener Solaas. Noe RK fikk kommentarer på under kritikk-kampanjen sin. Derfor er bytte av domenenavnet *maoisme.no* under vurdering.

– Vi mener at maoisme først og fremst er en ideologi, ikke en dyrking av Mao, sier Solaas.

Hen legger til:

– Det ble personkulturer rundt Mao og Stalin som gjorde at de ble «store personer», som i og for seg kanskje var litt udemokratisk, innrømmer Solaas.

Demokratisk sett styrer vi ikke livene våre, med unntak av valg hvert fjerde år

Linus Månsson Solaas, medlem i RK

Derfor praktiserer RK kollektivt lederskap, det vil si at medlemmene bytter på rollene i organisasjonen for å hindre at den blir «inngrodd».

Skyggen av Mao

– I historiebøkene kritiseres Mao for å ha styrt med diktatorisk makt og påført befolkningen hungersnød. Hvordan vekter dere de kritikkverdige forholdene?

– Jeg mener at det er et vestlig narrativ. Vi har disse blokkene som at «Stalin og Mao drepte millioner av folk» og så videre. Den kalde krig-propagandaen ville ha det slik, sier Solaas.

Solaas er uenig med historieskrivningen, men anerkjenner at forholdene er kritikkverdige.

felle. Selv om vi har et sosialdemokrati er det fremdeles tuftet på sterk imperialisme i det globale sør. Våre fordeler er bygget på andres ulemper, sier Solaas.

De historiske parallellene skys ikke når hen utdyper hvordan den norske staten vil kunne reagere på en voksende kommunistbevegelse.

– Jeg tror ikke at dette vil skje i morgen, men jeg tror vi er veldig historisk naive hvis vi tror at staten ikke kan finne på å slå ned på kommunistbevegelser, sier hen.

universitas@universitas.no

ANNONSE:

Tilbudsguiden

BØKER

Keen på billigere pensumbøker?

Sjekk ut digitalt pensum!

Bruk koden STUDENTAVIS25 for 25% rabatt på abonnementet Allvit+ på allvit.no

allvit

BAR & SPILLESTED

Pollett Bislett
PINBALL BILBANE ARKADE
15% STUDENTRABATT PÅ ALLE SPILL
PILESTREDET 48, 0167 OSLO
@POLLETT_BISLETT
WWW.FACEBOOK.COM/POLLETTBISLETT

BS4
50% RABATT
TIRSDAG-TORS DAG
Book spill på forhånd via QR-koden
STUDENTRABATT PÅ DART OG SHUFFLEBOARD
BOGSTADVEIEN 54
054 NO

UNDERHOLDNING

STUDENTPRIS PÅ PIZZA
ALL PIZZA TIL 130,- VED FREMVISNING AV GYLDIG STUDENTBEVIS
Kjøkkenet er åpent: 12:00-20:30 onsdag - lørdag
Kombiner turen med standup, quiz eller annet :-)
Se www.dattera.no for fullt program
Dattera Til Hagen
Grønland 10, Oslo

KINO

“SÅR, KUL OG VANVITTING VARM OG GOD, EN FILM ABSOLUTT ALLE BØR UNNE SEG”
SPILN FILM
★★★★★
“AUTENTISK, FØLSOM OG EKTE”
“EMOSJONELL OG INSPIRERENDE REISE”
RIVI HJERTET
EN FILM OM SONDRE JUSTAD
PÅ KINO NÅ!

FRA CAMPUS TIL KAMPARENA:

Studentaktivist risikerer utvisning

Propalestinske demonstrasjoner møtes med politi og disiplinærsaker. Frykten for utvisning og sosial ekskludering har gjort aktivisme farligere, viser ny rapport.

AKTIVIST: Anna Dordisdatter Malkenes risikerer å bli utvist fra Sciences Po i Menton på grunn av deltagelse i propalestinske demonstrasjoner.

Studentaktivisme

tekst Selma Bull
foto Sara Aarøen Lien

Verden over har studenter samlet seg på campus for å markere sin støtte til Palestina. En ny rapport fra SAIH (Studentene og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond) viser at studentaktivister møter økende motstand fra både universitetsledelse og myndigheter. I mange tilfeller blir politiet involvert, og studenter trues med intern straffeforfølgelse.

– Det har blitt stadig tydeligere at aktivisme knebles, spesielt under det pågående folkemordet på palestiner. Vi har sett et kollektivt, globalt engasjement der studenter har demonstrert og deretter risikerer å ikke få fullført studiene sine på grunn av universitetenes sanksjoner, sier Selma Bratberg, leder av SAIH, i en pressemelding.

Krever akademisk boikott

I Frankrike har studenter arrangert flere propalestinske demonstrasjoner. Anna Dordisdatter Malkenes er student ved Sciences Po i Menton og har deltatt på alle. Under en av demonstrasjonene i mai blokkerte de en av universitetets innganger. Planen var å boikotte dagens eksamener. Demonstrantene oppfordret alle til å delta i en e-post sendt til studenter på campus.

– Vi krever at de har åpen dialog om økonomiske og akademiske tilknytninger til Israel med studentene, og at de bruker riktig språk når de uttaler seg om det som skjer i både Palestina og Libanon, sier Malkenes til Universitas.
– De skal ikke være partiske.

Disiplinærsak

To måneder etter demonstrasjonen fikk Malkenes beskjed om at det var opprettet disiplinærsak mot henne. Saken grunnlegges i brudd på to av universitetets internregler for «Individuell frihet» og «Respekt for personer og eiendom».

Det har blitt tydeligere at aktivisme knebles, spesielt under det pågående folkemordet på palestiner

Selma Bratberg, leder av SAIH

– I sommerferien begynte det å tikke inn meldinger fra medstudenter som hadde vært med. De lurte på om det gikk bra. I innboksen på skole-e-mailen lå det en e-post fra administrasjonen i Paris. Det var opprettet disiplinærsak mot meg, forteller Malkenes.

I etterkant av demonstrasjonen ble totalt ni studenter identifisert. Universitetet har opprettet disiplinærsaker mot alle.

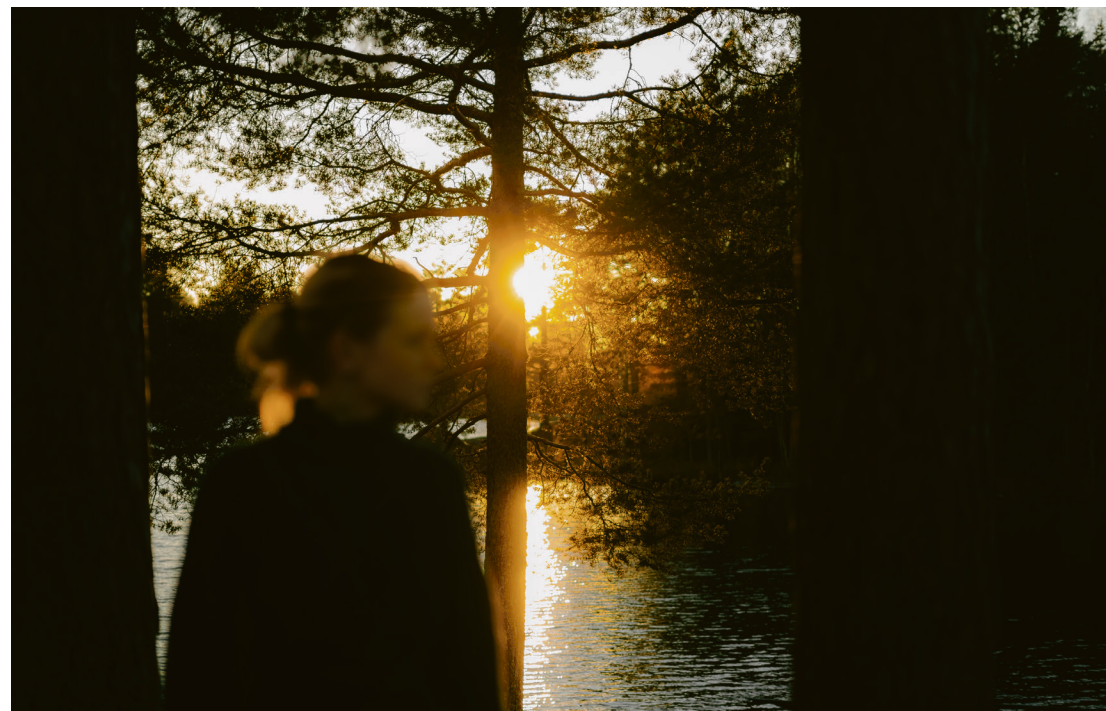
Til Klassekampen skrev Sciences Po i en e-post at studentene har brutt interne reguleringer ved

å hindre vanlig drift av universitetet ved å forstyrre eksamensavvikling. Videre sa de at saken ligger hos universitetets disiplinærseksjon, noe som er i tråd med den franske utdanningslovgivningen. Den forbyr nemlig blokkader.

Konkret anklages studentene for brudd på artikkel to og tre i universitetets interne reglement. Artiklene dreier seg om henholdsvis individuell frihet og respekt for personer og eiendom. Hovedsakelig hevder universitetet at demonstrantene har hindret gjennomføring av eksamen, i tillegg til å hindre studenters og ansattes adgang til deler av campus.

Risikerer utvisning

Det eneste Malkenes er enig i, er at hun var til stede under demonstrasjonen. Ifølge henne var det ingen studenter som ble hindret til å delta på hverken undervisning eller eksamen.

UBEHAGELIG: Anna Dordisdatter Malkenes synes det er ubehagelig å være på universitetet mens hun venter på en avgjørelse om hun får fortsette på studiet.

– Kunne dere gjort annerledes i måten dere demonstrerte på?

– Vi gjorde det på standard fransk måte. Vi hadde konkrete krav og gjennomførte en såkalt *sit-in*. Vi har gjort det i andre saker tidligere uten at det var et problem, og fått gjennomslag, svarer Malkenes.

– Men det virker som at når det handler om Israel og Palestina, er alt helt annerledes.

Nå venter Malkenes og åtte andre på en avgjørelse. Alle har skaffet seg advokat og har møter for å holde hverandre oppdatert.

– Jeg har levert min vitneforklaring til den interne juryen og venter nå på svar. Det virker som at det er gunstig for universitetet å la saken gå så lenge som mulig, slik at vi ikke skal arrangere flere demonstrasjoner. Men det er slitensomt å vente, forteller Malkenes.

I verste fall risikerer Malkenes utvisning.

Intern straffeforfølgelse

SAIH utga i oktober rapporten «Activism Under Attack». Der beskrives fenomenet «lawfare» – en juridisk strategi hvor universiteter truer med akademiske konsekvenser som stryk, suspensjon eller utvisning for å hindre aktivisme.

I tillegg til å bryte opp flere av demonstrasjonene med hjelp fra

politiet, har Sciences Po endret på internreglementet. Ifølge Malkenes er politiske forsamlinger nå blitt forbudt på universitetets områder. Malkenes er svært skeptisk

Det er kritikkverdig at universiteter driver med intern straffeforfølgelse

Arne Johan Vetlesen, professor i filosofi ved UiO

til det nye reglementet:

– Det å ikke la studenter markere seg politisk er et direkte brudd på ytringsfriheten. Det har også studentorganisasjonen ved Sciences Po anklaget dem for.

I universitetets interne reglement fra oktober 2024 står det i innledningen at det skal fungere som et rammeverk for hvordan studenter kan utøve blant annet politiske aktiviteter. Det kommer også frem at å engasjere seg i politikk, studentfo-

ninger på campus. Selv om noen forlot demonstrasjonen selv, ble mange fjernet med politimakt.

Det skapte også debatt da en student som er medlem av en jø-

disk studentforening hevdet å bli nektet adgang på bakgrunn av å være pro-Israel, ifølge det amerikanske magasinet The Nation.

Situasjonen brakte alumn, og daværende statsminister Gabriel Attal og utdanningsminister Sylvie Retailleau på banen.

– Jeg vil aldri la et fransk universitet bli talerør for en nordamerikansk ideologi som under dekke av modernitet fremmer intoleranse, avviser debatt og begrenser

– Universitetet får økonomisk støtte fra private investorer, mange av dem er pro-Israel.

De truer med å trekke denne fra universitetet på ubestemt tid for å presse fram sanksjonering av propalestinske studenter, mener Malkenes.

Sciences Po har ikke svart på kritikken.

Anklages for terrorisme

– At universiteter driver med intern straffeforfølgelse, er betenkelig og kritikkverdig. Det kan virke avskrekkende for studentene dersom man vet at det er risiko for å bli utvist og miste studieplassen sin.

Det sier Arne Johan Vetlesen. Han er professor i filosofi ved Universitetet i Oslo. Også han peker på en negativ utvikling i håndteringen av aktivisme. Han mener man kan se en kriminalisering av aksjonsformene med stadig strengere straffer.

– Flere protester regnes i dag som en form for terrorisme, og håndteres deretter. Når aktivistene ses på som terrorister, kan rettsvesenet behandle dem på en annen måte, forteller han.

Vetlesen legger til grunn at det er tegn til at også fredelige klimademonstrasjoner slås hardere ned enn tidligere. Konflikten mellom Israel og Palestina utløser enda sterkere reaksjoner.

– Ofte blir propalestinske demonstranter beskyldt for antisemittisme. Det blir et vanskelig skille mellom kritikk av staten, og det gjør det mer utfordrende for dem som fremmer kritikken, forteller Vetlesen. Videre mener han at studenter er en utsatt gruppe:

– Studenter er nok lettere å stigmatisere. Det er nok enklere for myndighetene å fremstille studenter som mer annerledes enn folk flest for å slå hardt ned på for eksempel demonstrasjoner.

Lang ventetid

Da Malkenes returnerte til Menton i høst, kjente hun at stemningen på campus var tung. Selv med nye internregler var det viktig for henne og medstudentene å fortsette å stille krav. Hun har ikke hørt noe om den pågående disiplinærsaken siden juli.

– Vi hadde en *sit-in* i oktober for å markere årsdagen for Israels blokade av Gaza. Da ble vi truet med enda flere disiplinærsaker grunnet de nye internreglene.

Malkenes forteller at hun ikke er redd, fordi saken er så viktig. Likevel er situasjonen ubehagelig.

– Det er ubehagelig at forelesere jeg aldri har møtt plutselig kan navnet mitt. Jeg er litt forsiktig på hvor jeg går for å unngå campusdirektøren, som identifiserte meg i en e-post.

– Hva gjør du om du blir utvist?

– Det er noe jeg må snakke om med advokaten min og de andre som venter på svar. Men det kan godt hende vi følger eksemplet til studentene i Paris og går rettens vei.

Universitas har forsøkt å komme i kontakt med Sciences Po. De har ikke svart på våre henvendelser.

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 94 80 93 83

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Ut med parfymen!

Vi er over halvveis i november måned. Du hadde kanskje satset på at crushet ditt fra semesterstartfesten skulle etter tre måneder innta rollen som din vinterkjæreste. En som kan holde deg varm og gi deg akkurat den selvtilliten du trenger i en ellers mørk eksamensperiode. Etter å ha stirret hen ned måned etter måned, har du oppnådd intet mer enn et par nervøse blikkvekslinger med lesesalscrushet. Knuskørt er det. Men frykt ikke. I Studvest sin sexspalte skriver medisinstudentene Magnus Hofbauer og Marie Børner at kroppens signalstoffer, som man finner sammen med lukkestoffene på huden, kan påvirke oss underbevisst i valg

av partner. Signalstoffene kalt feromoner har ikke noe lukt i seg selv, men de påvirker oss underbevisst. Flere forskere mener at disse signalstoffene er med på å avgjøre hvem vi tiltrekkes mot. Grisespytt har blitt prøvd ut i molekylparfymmer som angiveligvis skal gi denne feromon-effekten. Men vi er fattige studenter. Ikke bruk stipendet ditt på parfyme. Spaltistene peker på trenden «Vabbing» som går ut på at man smører vaginasekret på halsen for å tiltrekke seg flere partnere. Så neste gang du går forbi crushet i gangene: Bare pass på at du er ekstra godt innsmyrt i egen kjønnssaft.

Inkompetente menn

Har du noensinne lagt merke til en mannlig kollega og tenkt: «Hvordan i helvete klarte du å få denne stillingen?» Det skriver Under Dusken-journalist Eline Kielland. Lederstillinger prydes av inkompetente menn med altfor mye selvtillit. De aller fleste menn kan bli ledere, mens kvinner, de må faktisk være flinke for å nå toppen. Menn søker på stillinger de har null kvalifikasjoner til, mens kvinner søker kun på stillinger der de møter alle kravene. Ifølge Kielland har kvinner for mye yrkesstolthet og er for redde for å feile. Hun konkluderer

med at kvinner er nødt til å søke på stillinger vi vil ha, ikke de vi nødvendigvis er kvalifiserte til. Skal vi klare å konkurrere med mannfolket, og skaffe oss et liv i sus og dus basert på minimal innsats, er det ingen annen utvei enn å kanalisere vår indre privilegerte, hvite mann. Joa, kanskje det. Men undertegnede gidder faktisk ikke å være en inkompetent pappagutt. Hva om vi snur på det? Stiller noen krav og ber dette hankjønnnet ta seg kraftig sammen? Janteloven gjelder faktisk ikke bare for kvinner.

Ukas overhørt

Jeg får mer dopaminrush av et glass biola enn en snus

UiO-student

Alle du kjenner, med unntak av FAKS, har sannsynlighet sex

Lanx Satura

Vurderer å skrive eit teaterstykke med utgangspunkt i Tressis-debatten

Nils Henrik, Blue Sky

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi tar oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: SARA AARØEN LIEN

Ingen gode ting er fire

Sjampanjesosialist-problemer

Idun Gabrielle Fougner-Økland,
journalist i UniversitasJeg lever et selvpåført dobbeltliv.
Rettere sagt et ufrivillig kvadrupelliv.

Jeg rekker ut hånda til min potensielt fremtidige utleier og tenker «Faen, hva var det jeg hadde signert Finn-meldingen med?», før jeg for sikkerhets skyld hoster opp hele remsa med doble for- og etternavn. Ikke hjelper det at det er en stum *e* inni der et sted, en bindestrek og et franskklingende etternavn fra Gudbrandsdalen. Mannen fra Finn.no ser på meg med undring og svarer med to korte navn, tre stavelser til sammen.

Som enhver moden 22-åring forstår jeg naturlig nok at alle problemene i livet mitt er forårsaket av mine foreldre. I mitt tilfelle startet det hele da jeg ble født, og de venstre-orienterte teologene som oppdro meg bestemte at i tillegg til livets gave skulle jeg få hele fire navn. Grunnen var at det kunne egne seg å ha flere navn å velge i, spesielt om man skulle bosette seg utenfor moderlandets grenser. Farlige ord å si til en tiåring med anlegg for *main character syndrome*.

Det fatale inntraff altså da jeg som tiåring bestemte meg for å gå under Gabrielle (selvsagt med stum *e*) fordi jeg hadde innsett at jeg ville bli assosiert med langt færre ketchup-fabrikanter enn om jeg brukte mitt første fornavn.

Siden den tid har hverken jeg eller noen andre klart å holde styr på hva jeg heter.

I tenåra gikk jeg under det franskklingende og mystiske *Gabrielle Fougner*. Gabrielle Fougner bor i et loftværelse i Paris og røyker sigaretter på stativ ut

av vinduet, med andre ord enhver HF-students våte drøm. Idun Økland lever et ullgenserliv på Lillehammer, mens hennes kusine, Idun Fougner, fører Aftenposten-artikler om økt kokainbruk på vestkanten.

Gabrielle Fougner-Økland klinger som en ren katastrofe, Idun Fougner-Økland er navnet de fleste arbeidsgivere bruker, Gabby er det venner kaller meg, Idun er det familien min kaller meg, og attpåill har jeg gjort den tabben å kjøre dobbelt navn i enkelte settinger, hvor jeg av en eller annen grunn uttaler mitt eget navn feil for at det skal være lettere for de jeg møter.

Jeg ser med sjalusi på de som har tre velklingende navn og akker meg over hva jeg skal gjøre for å vikle meg ut av nettet jeg selv har brukt tolv år på å vikle meg inn i. Jeg har klart å få til en ekstremt jevn fordeling blant bekjente av hvilke fornavn som brukes, altså er det umulig å fase ut et av disse.

Å velge bort et etternavn blir også umulig, ikke bare på grunn av bindestreken min mor satte inn da vi var små, «sånn at dere ikke havner nederst på alfabetiske lister», men også fordi det å i det hele tatt vurdere å velge bort navnet på hun som nesten døde for at jeg skulle bli født strider imot ethvert feministisk prinsipp man har fått inn med morsmelka som datter av en kjønnsforsker og en fagforeningsmann.

Enkelte har foreslått å slå sammen navn – et spesielt populært alternativ blant venner synes å være Føkland, muligens et artistnavn som må tas opp til vurdering.

Ikke gi barna dine fire navn. De kan ende opp med å publisere humoristiske innlegg i studentavisa som et desperat rop om hjelp.

Men igjen, kjært barn har mange navn.

debatt@universitas.no

I en akademisk spagat

Eksamensperiodens desperasjon får meg til å tvile på hele min akademiske fremtid og handlekraft.

Hverdagsmotstand

Joanna Grytnes, bachelorstudent på sosialantropologi, UiO

Jeg er utvilsomt ikke den eneste som føler på en slags utilstrekkelighet. En følelse av ikke å strekke til i denne akademiske boblen kalt Blindern. For så nært har jeg tilknyttet meg dette furuinnrettede,

varme og trygge stedet at jeg tar meg selv i å kalle det for hjem. Men for tiden har den lune og runde atmosfæren på et vis gitt meg en følelse av å bli stilt i en akademisk spagat. For jeg kan ikke lenger gå på butikken og kjøpe 3 for 2 uten å ane de kapitalistiske markedskreftene som ligger bak dagligvarehandlenes påtatte generøsitet. Ikke kan jeg lenger gi småmynter til en tigger uten at resiprositetsprinsippet transporter meg langt tilbake til Ståle Wigs forelesning i økonomisk antropologi.

Jeg kan heller ikke unngå å spørre meg selv – når jeg en kald og bekmørk morgen freidig krysser veien før grønt lys så trikkeføringen bråbrems og kaster en stille for-

bannelse over denne skjodesløse handlingen – om det faktisk var mitt marginaliserte forsøk på en hverdagsmotstand. «De svakes vå-

faktisk er eksamensalvoret som har skyggelagt mitt ellers lydige vesen. Hadde jeg vært litt mindre hjemmevant på dette stedet ville

Realiteten er likevel trikkeførerens høyst sannsynlige svekkede tro på fremtidige studenters borgerlige moral

pen» kan jo riktignok mobilisere kollektive bevegelser som på sikt kan bidra til endring...

Og jeg føler meg jo litt svak denne nitraste novembermorgen på vei til Blindern, når jeg innser at det

jeg kanskje hatt større respekt for det akademiske kvarteret, og da hadde jeg beregnet bedre tid slik at jeg ikke var nødt til å løpe over trikkesporene idet trikken skulle rulle videre.

Realiteten er likevel trikkeførerens høyst sannsynlige svekkede tro på fremtidige studenters borgerlige moral og min økende puls for fremtidige akademiske prestasjoner. For annet enn hva angår respekten for klokka, har jeg innsett at snaue tre år på Blindern ikke har gjort meg til annet enn en akademisk etternøler.

Dersom hele mitt akademiske begrepsapparat og handlekraft begrenser seg til denne simple hverdagsmotstanden i møte med samfunnsstrukturene, sitter jeg ikke igjen med annet enn store ord og minimal handlingsevne. Akk, hadde jeg bare vært en trikkefører.

debatt@universitas.no

EU er ikke Europa, og Europa er ikke EU

At Norge må inn i EU fordi Trump vant valget, er et dårlig argument preget av frykt.

EU

Reidar Roll, sentralstyremedlem i Ungdom Mot EU

Universitas-journalist Magnus Grundstad skriver at Trumps nye USA er bøllete og uforutsigbar. Sannheten er at EU er forutsigbart bøllete. EU har truet Norge med sanksjoner angående energimarkedsplanen 4, og presser oss på EU-medlemskap på grunn av ressursene våre. Framtiden ligger ikke hos et markedsliberalt, føderalistisk og arrogant EU, som har

en stagnerende økonomi der de rike blir enda rikere. Et EU-medlemskap vil føre til sosial dumping og forverret vilkår for arbeidere i Norge.

Argumentene for hvorfor EU-medlemskap vil være i Norges helhetlige interesse er lite overbevisende. I stedet fremmes

sett fra å presse Nato-land på økt støtte. Amerikanerne vet at Nato er en forlengelse av USAs armer og påvirkningssfare, spesielt i en verden der Kina blir mektigere og mektigere.

Forskning er ikke en grunn til å fraskrive seg sin egen statlige suverenitet og å la rike

Storbritannia og Tyskland og la strømmen vår ut på en børs hvor det er mulig å spekulere på strømpriser.

EU bryr seg først og fremst om eliten og multinasjonale selskaper som de subsidiører med europeiske skattepenger, mens maten, strømmen, og alt annet blir dyrere. Trump sin seier er et eksempel på konsekvensene av dårlig nyliberalistisk politikk i USA, noe som også skjer i EU der sterke høyrekrefter nå har inntatt Parlamentet.

For å sitere Bjørnar Moxnes: Å bli med i EU er som å tegne et abonnement på høyrepolitikk, med evig bindingstid. Norges fremtid ligger ikke i EU, men i samarbeid med Europa og resten av verden. EU er en lukket klubb som tjener på at resten av verden ikke er med i den. Norge burde

ikke være del av den utestengelsen.

Det er viktig å huske at internasjonal økonomi ikke bare er USA, og at det ikke bare er USA som påvirker den økonomiske verdensordenen. Det at USA har blitt mer proteksjonistisk trenger ikke å påvirke frihandel mellom land i resten av verden, noe Norge allerede har med EU via EØS.

Det virker som at EU-tilhengerne glemmer at de folkevalgte i Norge, i motsetning til EU, har et ansvar å bevare demokratiet vårt og å lytte til folket. EU-medlemskap er fraskrivelse av demokratiet vårt, og folket har sagt nei to ganger.

debatt@universitas.no

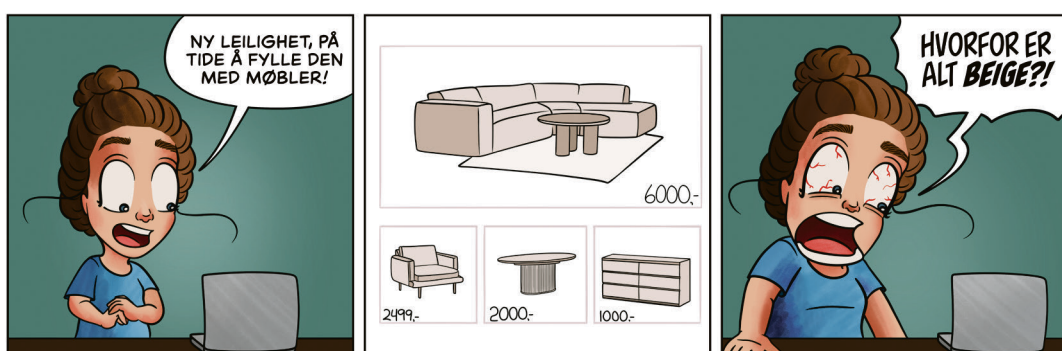
EU er en lukket klubb som tjener på at resten av verden ikke er med i den

det fryktpropaganda knyttet til en leder som vil sitte ved makten i fire år, før USA sannsynligvis vender tilbake til sin foretrukne nyliberalistiske politikk. Nato kommer USA aldri til å røre bort-

byråkrater bestemme over nordmenn. EU har avindustrialisert mange av landene sine som konsekvens av politikken sin. Denne utviklingen ser vi nå også i Norge, etter at vi åpnet strømkablene til

LEINSIK?

Ukas sitat:

Abortpille doblet levetiden

Lenge leve transhumanismen! (for kvinner!)

KULTUR

Kulturredaktør: **Kristin Knutsen**
kristinknutsen123@gmail.com 48 10 42 06

Dør Oslos teatre, og gjør det noe?

Teatertilbud kuttes landet rundt, også i hovedstaden. Er nynorsk-rave og AI-forestilling det som skal til for å få Oslo-studentene interessert?

STORE SKO? Kjersti Horn blir Det Norske Teatrets første kvinnelige teatersjef etter krigen.

Teater

Tekst Idun Gabrielle Fougner-Økland
Foto Olha Korop

– Helt ærlig er jeg ikke overrasket. Nå om dagen finnes det mange forskjellige medier som er lettere tilgjengelig og billigere.

Det sier Filip Węgrzyn (20), utvekslingsstudent i teatervitenskap på Universitetet i Oslo (UiO), om de mange økonomiske innstrammningene som har rammet teaterbransjen de siste månedene i Norge.

Kuttbølgen

Det har nemlig stormet i Kultur-Norge de siste månedene etter en bølge av nedskjæringer, nedleggelse og økonomiske kutt.

14. november kom beskjeden om at Akademi for Scenekunst ved Høgskolen i Østfold legges ned, og med den også landets eneste utdanning i scenografi. Samtidig trues linjer for musikk, dans og drama på videregående skoler i hele landet, og kunsthaller, kulturhus og kinoer legges ned på rekke og rad.

I Bergen har kommunen like gjerne foreslått å legge ned hele kulturretaten. I Oslo har kulturbyråd Anita Leirvik North (H) fått varsel av Norsk Skuespillerforbund for sin håndtering av Oslo Nye Teater, etter at hun foreslo å legge det ned.

I ukesvis har debatten også stormet i media omkring regjeringens bevilgning til oppussing av Nationaltheatret i Oslo, som er nesten fire milliarder kroner mindre enn det teaterets ledelse selv uttrykte var et absolutt minimumsbehov. Det kan virke som at det er snakk om å være eller ikke være for en hel bransje, men spørsmålet er om de i det hele tatt har hatt med seg et ungt publikum til å begynne med.

Slutt med rabatt fra kvartlivskrise

Nylig kom også beskjeden om endringer i betingelsene til Yngda, Det Norske Teatrets fordelsprogram for unge som gir billetter til 150 kroner. Rabattordningen går fra å gjelde aldersgruppen 18-28 år til 15-25 år, men dog gjelder endringene kun for nye medlemmer. Dermed må studenter mellom 25-28 år som ikke var Yngda-medlemmer før november i år ut med godt over 300 kroner for en studentbillett på flere av forestillingene.

Ida Michaelesen, kommunikasjonssjef

ved Det Norske Teatret, begrunner endringen i en e-post til Universitas med at teateret ønsker å tilby Yngda-medlemskap til elever på videregående skoler, ettersom de skal være vertskap for Årets skolerevy på Hovudscenen fra og med neste år. Studentpris utvides også til å inkludere elever på videregående skoler, mens rabatt for barn

– Teatrene gjennomgår nå en identitetskrise. Den handler om å henge med i tiden, når man har laget seg strukturer hvor alle historier blir fortalt av de samme menneskene, og folk står utenfor og kjenner at de ikke kommer inn, eller kjenner at «dette er et sted der mitt liv ikke reflekteres.»

Horns første sesong som teatersjef inne-

jo et fantastisk hus midt i byen som alltid er åpent, så å kunne åpne det på andre måter er en drøm jeg har.

– Det viktig at teateret ikke er et sted hvor man tenker «her må jeg være smart, her må jeg ha på meg de og de klærne.» Det er mitt mål at vi skal klare å senke den terskelen.

Utskvist, eller mer velferd?

Mens Det Norske Teatret er et privat teater som mottar offentlig støtte, settes en stor andel av Oslos teaterforestillinger av helpriate aktører. Disse har gjerne større musikalproduksjoner, men uten offentlig støtte kryper billettprisene fort over femhundrelappen, og studentrabatter er som regel ute av syne. Dermed blir studenter ofte skviset ut som publikumsgruppe i de mer kommersielle oppsetningene.

På studentenes hjemmebane på Chateau Neuf leies Storsalen ut til store musikal- og teaterproduksjoner. Heller ikke her finnes studentrabattordninger til de største produksjonene.

Daglig leder i Det Norske Studentersamfunn, samt datterselskapet Chateau Neuf AS André Titland forteller til Universitas på telefon at driften på Chateau Neuf er avhengig av det økonomiske handlingsrommet utleien til storproduksjonene gir dem, hvis de skal ha råd til å fortsette tilbudet sitt til studenter i lokalene på Chateau Neuf.

Teateret er helt nødt til å finne en ny rolle

Filip Węgrzyn,
utvekslingsstudent i teatervitenskap på UiO

– Spørsmålet om studentrabatt har vært oppe til vurdering hos oss i flere runder. Vi har vurdert det slik at det økonomiske overskuddet som utleien gir oss, gir mest studentvelferd om det kan brukes til andre tilbud til studenter på huset. Eksempelvis kunne vi i vår la Teater Neuf bruke Storsalen i flere uker for deres produksjon av *Legally Blonde*.

Det nye teateret

Tilbake på Blindern treffer Universitas på to utvekslingsstudenter fra Polen, som viser seg å studere nettopp teatervitenskap. Selv om de av åpenbare grunner mener det ville være synd om teatrene legges ned (–Det er jo pensum!), er de begge tydelige på at de tror teaterets overlevelse krever en helt ny identitet.

– Teateret er helt nødt til å finne en ny rolle, men folk i bransjen kvier seg for å endre det klassiske teateret. Da går vi alle til billigere og enklere medier, sier Filip Węgrzyn (20).

Han forteller at han tror teateret må tilby noe annet og mer eksperimentelt enn de digitale massemediene som alle har tilgang til.

– Den nye rollen til teateret må være å gi deg noe som holder deg i kontakt med deg selv. Det handler om å være her og nå.

Kompisen Tomasz Janowski (20) er enig.

– På en scene kan du gjøre hva som helst, alt du ikke kunne gjort i ditt vanlige liv, sier han.

universitas@universitas.no

Teatrene må se seg selv i speilet og spørre om vi har vært med å gjøre oss selv irrelevante

Kjersti Horn,
påtroppende teatersjef på Det Norske Teatret

endres fra opp til 18 år, til 15 år.

Elefanten i rommet

Mens rikspresen skriver om politisk ansvarfraskrivelse fra myndighetene, blir det store spørsmålet for Universitas: Har teatrene gjort seg aktuelle nok til at studentene bryr seg om de legges ned?

– Jeg tror ikke veldig mange hadde brydd seg sånn sett, men det er jo litt trist at kultur legges ned, sier Dara Obaid (22), en tilfeldig student som Universitas intervjuer på Blindern.

Hun og venninnen Oliana Diab (23) forteller at de ikke har vært på teater på flere år.

– Hva skal til for at du skulle dratt på teater?

– Jeg vet ikke, jeg føler ikke at jeg hører så mye reklame om teater egentlig. Hvis man skal gjøre noe sånt så drar man fort på kino, for det er så mye trailere og filmreklame der ute. Jeg tror kanskje at hvis det var mer informasjon om teater så hadde jeg dratt, for det er jo egentlig veldig hyggelig, sier Obaid.

Identitetskrise

– Teatrene må se seg selv i speilet og spørre oss selv om vi har vært med å gjøre oss selv irrelevante. Eller i hvert fall at man har hatt en del av ansvaret.

Det sier Kjersti Horn, som er påtroppende teatersjef ved Det Norske Teatret i Oslo, om nylig har lansert sin første sesong. Hun er tydelig på at teatrene har en lang vei å gå når det gjelder å appellere til et ungt publikum.

holder blant annet en forestilling spilt med kunstig intelligens, et Eurovision-show om Putin og Angela Merkel og en forestilling om «nynorske supermodell-aliens fra framtida».

Horn, som blir teaterets første kvinnelige teatersjef siden andre verdenskrig, forteller Universitas at teateret har en vei å gå med å aktualisere seg selv.

– Mye av motivasjonen for meg å ta denne jobben er hele mangfoldsperspektivet, og mangfoldsarbeidet som jeg mener har hengt veldig etter i hele det norske teatermiljøet. Det er en driver i hvordan jeg lager repertoaret. Og da prøver jeg å få til at dette mangfoldet ikke bare er på scenen, men også bak scenen og i produksjonen.

Anime, KI og rave - på nynorsk

Et av Horns grep i å åpne opp hva teater-scenen kan romme, er å invitere den kritikerroste «teaterrabulisten» (en person som sprer opprørske ideer, ifølge ordboka) Tani Dibasey, kjent for blant annet forestillingene *Sorte gutter gråter ikke* og *Rasisten*, til å overta teaterets Scene 3 en hel sesong.

– Tani er en kompromissløs regissør, som er grensesprengende på mange måter. Og så har han en estetikk med anime, kameraer, eksperimentell bruk av teknikk, mye bruk av musikk, og så videre, forteller Horn.

Å bruke teaterbygget på en annen måte ved å invitere flere inn i bygget, også til andre steder enn teaterscenen, er en annen ambisjon Horn har.

– Vi prøver å få til at det skal kunne være fester og raver og andre sanne ting. Det er

RAVE, IKKE RIM: Paviljongen på Det Norske Teater har stort sett vært frekventert av pensjonister som kommer for å høre dikt i lunsjtider, men kanskje kan vi forvente oss mer festing her fremover.

Anmelderredaktør: **Oscar Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 41 11 08 90

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Oscar Grimstad, anmelderredaktør

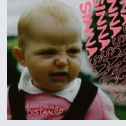
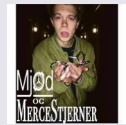
Uironisk distanse – Sinnasangen
Et band som veksler mellom å etterligne og overgå Razika. Bra saker!**Pachinko – Due North**
Bra. Veldig bra. Dødsbra, faktisk.**Mjød og Mersjestjerner – Feel Good Inc Ish**
En udødelig klassiker. Herre jemini, så bra den er.**I used to be a real piece of shit – Sløtface**
En låt som rykker deg opp av godstolen. Våk opp, din døgenikt!

Plate:

Virkelighets-bevegende musikk

Med en blanding av sjangere fanger ULD oss i en melankolsk, musikalsk verden med deres nye EP fra en annen virkelighet.

Fra en annen virkelighet

Artist: ULD
Sjanger: Folk/Indie/Visepop
Plateselskap: Air Time

Fra en annen virkelighet er debut EP-en fra den Oslo-baserte trioen ULD. Og om det er en ting musikken er, så er det nettopp fra en annen virkelighet.

Albumet starter med en intro som gjør den musikalske stilen til plata klart: Med musikalske røtter til folk, indie og visemusikk, transporteres lytteren til en magisk verden med skjor og melankolsk vokal, trekkspill. Det må videre nevnes at ULD henter deler av tekstuniverset sitt fra norsk poesi. Her figurerer både Gunnvor Hofmo og Jon Fosse, og selve albumtittelen er lånt fra Hofmos kanskje mest kjente dikt. Å tonesette kjent lyrikk er ingen enkel oppgave, men det er i ULDs musikalske uttrykk svært

godt gjennomført. På den måten bringer sangene frem en viss nostalgisk gjenkjennelighet, selv når du aldri har hørt dem før.

I den mer eksperimentelle «Drømmer om» inkorporeres klare elementer av jazz. Denne sangen står mest ut fra albumet med tanke på musikalsk stil – og det fungerer bra. Det gjør også at sangen får en mer solid, egen identitet. Det er et kjærkomment trekk, all den tid mange av sangene glir litt for mye inn i hverandre.

Tittellåta «Fra en annen virkelighet», som henter både tittel og tekstinnhold fra Gunnvor Hofmos dikt, leder oss tilbake til stilen fra de tidligere sangene, men med et litt høyere tempo. Vokalene løfter den allerede vakre teksten, og utviser en nesten sliten og melankolsk sårbarhet. Med ekstensielle spørsmål treffer teksten de innerste følelsene mange nekter å uttrykke. Og når vokaliseringen mot slutten gir inntrykk

ket av en sakte lindring av smerte, er det enormt vakkert.

For mange kan «Jeg følger deg i havn» kanskje fremstå litt kjedelig – den er sakte, litt for lik resten av EP-en og ikke tradisjonelt fengende før mot slutten. Likevel er dette en klar favoritt. Det skyldes at det er først på denne låta, godt hjulpet av en stemningsbyggende cello, at musikken fjerner seg fra den melankolske virkeligheten som preger mye av albumet, og heller inntar et tryggere, mer beroligende lynne.

«Ikke vent på meg» er tekstlig sett den mest konkrete sangen. Hvor andre sanger hyppigere tar i bruk metaforer, er denne imidlertid svært direkte. Dessverre blir teksten til tider litt for klisjé, med setninger som «ikke tenk på meg / for jeg tenker du burde la være». Det er et klart forsøk på sårbarhet her, noe som burde beundres uansett utfall, men uttrykksmåten minner mer om en ungdomsskole-krangel enn noe annet.

«Outro» fungerer som en avskjed fra ULDs andre virkelighet, fylt med musikalsk magnetisme. Når albumet er ferdiglyttet,

FOTO: OLE ØNSTAD

er det klart at sangene «Drømmer», «Fra en annen virkelighet» og «Jeg følger deg i havn» kommer til å bli gjengangere i min virkelighet. Med albumet *Fra en annen virkelighet* har ULD laget et album som er emosjonelt resonnerende – i hvert fall for de som er villige til å høre etter noen ganger.

Lyra Valentina Hope
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Fra dypet av fjorden

Fjorden Baby! sitt comeback er en mesterlig prestasjon.

Rockebyen

Artist: Fjorden Baby!
Sjanger: Rock
Plateselskap: Opplett

Etter at Fjorden Baby! slo gjennom med eklektisk skranglerock for rundt 15 år siden, rakk de å bygge seg opp en nesten mytisk kultstatus på kort tid. De var både elsket og utskjelt da de plutselig forsvant fra musikkscenen etter albumet «Oh Yeah» i 2015. Bandet var gjennom en smørje av rus og psykiske problemer, men nå er de endelig tilbake. Kanskje bedre enn noensinne.

Vokalist Sturle Kvilekval er blitt nykter og Fjorden Baby! er blitt hakket mer raffinerte, med tydeligere låtstrukturer og et lydbilde som nærmer seg pop-verdenen. Men frykt ikke, musikken er fortsatt gjennomsyra av Fjorden Baby! sin særegenhet.

Albumet halser ut av startblokkene med energiske «Back in a Maybach». Referanser til den eksklusive Mercedes-modellen er gjennomgående i amerikansk 2000-talls hiphop, og «Back in a Maybach» er full av

den samme overlegne selvhøvdelsen som karakteriserer hiphop-æraen. Linjer som «Alle vet vi e the champs i Bergen by for lengst» er vanskelige å tvile på.

Åpningslåten er en selvsikker triumf, med et refreng som umiddelbart fester seg i hjernebarken. Det ligner følelsen av å seile inn døra på en fest hvor du kjenner alle. Men, enhver verdensrober opplever også å bli slått ned av livet en gang i blant. «Rockebyen» er en beretning om dette livet, om en rockedrom som krystes mot en hard virkelighet. Fjorden Baby! er *the champs* i Bergen, men i Berlin, der Kvilekval «gikk på trynet», blir verdenen litt for stor. Låta med samme navn som albumet skildrer denne tilværelsen er et definitivt høydepunkt; utilsørt, vakker og enormt fengende. «Vi skulle drikke om kapp og alle vet at eg drakk / og på min ære vi var på bæret».

Rockebyen (albumet altså) åpner og avslutter sterkest, men suggererende melodier, godt hjulpet av Nam Phuong Nguyen på synth, sørger for at man aldri faller ut. Bandet er «høyt oppe, langt nede, langt

borte» og beveger seg fra ekstatiske topper, i nevnte åpningslåt, til psykedeliske tåkelagte daler, som i instrumentalen «Monte Carlo». Spenningen mellom den berusende rockestjernerdrømmen og den til tider bekymrende virkeligheten bevares gjennom hele albumet, i både tekst og lydbilde.

«Når du drømmer deg vekk / til alle drømmene er vekke» synger Kvilekval på «Discodanser». En sang spekket med inderlige bekjennelser mot et bakteppe av house og disco, det funker. Jeg drister meg til å si at det funker som faen. Piano og rå, ren vokal løftes fram i neste spor, «Iggy pop». Litt Springsteensk før det flyter ut i en crescendo av el-gitar, «ooooo oooohh» og trommer. Dette er lydsporet til en spektakulær hjemkomst til norsk poprock, og det kunne godt vært avslutningen på albumet.

Fjorden Baby! klarer det kunststykket å løfte det personlige og stedbundne opp til det universelle. *Rockebyen* er ikke bare en tilbakeskuende fortelling om bergensbandets rocketilværelse, det er storhetsdrømmer, nederlag, oppturer og, i bunn og grunn, kjærlighet til det man holder på med. Med andre ord, noe også en stolt osloborger kan kjenne seg igjen i. Man merker at Fjorden Baby! er glade i det de holder på med og comeback-albumet er en gave til

FOTO: JAN EIVIND BERTELSEN OG KJETIL GRIMSBY HARR

alle som er glad i norsk poprock.

Bandet knyttes ofte til Oasis, både på grunn av musikalske og image-messige årsaker. Den som sitter skuffa igjen uten billetter til sistnevntes gjenforeningskonsert, kan prise seg lykkelig over at konsertlokaler tør å booke Fjorden igjen. Dersom de lever opp til albumets hyperenergiske tempo kan det bli et fyrverkeri av en konsertopplevelse.

Mads Bauer Hartmark
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Å få en mann til å gråte

Er du mann? Brenner du inne med et helt følelsespekter? Da kan jeg tilby ikke bare en anbefaling, men en løsning. Basert på egne empiriske undersøkelser. Se det for deg, en helt vanlig tirsdag, du saumfarer Netflix i jakten på lett underholdning. Valget lander på en dokumentar, en norsk, oscarnominert som sådan. Filmen snurrer, men plutselig merker du en rekke ukontrollerte bevegelser et sted mellom brystet og adameplet, etterfulgt av en ugenkjennelig

lyd, som til din overraskelse ser ut til å komme fra deg selv. Det tar noen sekunder før du oppfatter at du hulker, ja, strigråter! Du føler deg lett som en fjær, det er som om bladene er kommet tilbake på trærne, og behovet for å høre på Wolfgang Wee har forlatt kroppen. Det var altså «Ibelin» som skulle til for å knekke ung mann i 2024.

Amanda Floer, journalist i Universitas

Hvem: Menn Hva: Strigråte
Hvorfor: Forebyggende tiltak mot høyreekstremisme

Ukas advarsel

Mammoms moral

Sliten av alt snublet jeg her forleden sakte hjemover i rushtidens hastverk. Jeg ser ned i bakken for å unngå andre mennesker, og får plutselig øyne på en feit bunke 500-lapper, midt på åpen gate. Vi snakker hvertfall fem laken. Jeg stivner av sjokk. Er dette lønn for strevet som heltidsstudent med tre minstelønna deltidsjobber? Er dette rett og slett en kul gest fra Gud, eller er det bare Satan som prøver å få meg på kroken, for n'te gang? Mens jeg står handlingslammet med skjelvende knær får et annet sul-

tent blick øye på pengene. Han ser på meg, på pengene, på meg – for så å holde øyekontakt mens han plukker lappene en etter en opp. "Jeg går til politiet", mumler han før han småspringer nedover gaten, hopper i luften og klikker med hælene. Det funker aldri å være flink pike. Neste gang skal jeg overstyre min moralske kvalifitet, ta penga og løpe.

Freyja Ims, journalist i Universitas

Hvem: Handlingslammelsen
Hva: Moralske vesener Hvorfor: Finner'n vinner'n

Plate:

Vrangforestillinger med sving

Nykommerne Wold Wiggen leverer kameratslig og leken visepop for senhøsten.

Wrangforestillinger

Artist: Wold Wiggen
Sjanger: Vise, folk
Plateselskap: WWL Fonogram

Det første som slo meg da jeg hørte denne plata, var at det minnet litt om Knutsen og Ludvigsen. Jo lengre jeg hørte, desto mer tenkte jeg på det. Wold og Wiggen har noe av den samme lekenheten som de gamle NRK-legendene. Det er en utelukkende positiv sak, og det representerer gode barndomsminner. Når det er sagt tvinger ikke Wold og Wiggen bare frem barndommens minner – de har mer å spille på.

Platens første låt «Gi slipp» åpner forsiktig med gitar og vokal. Selv om dette innledningsvis fremstår som en fin, rolig viselåt,

tar det ikke lang tid før trommene bygger seg opp og stadig flere elementer introduseres. Dette funker meget godt. Når blåserne kommer inn nærmer låten seg en fanfare. «Gi slipp» setter standarden for resten av platen. En overraskende vending venter ofte rundt neste sving. Overraskelsene treffer godt, for det meste.

Låt nummer to, «Hvem er du?», er en av disse låtene med stadige overraskelser. Melodien, akkompagnementet, rytmen: Alene føles hver del litt off, men sammen funker det utmerket. Det gir liv og fremdrift i låten, den er spennende å følge. «Nesten nok» har nok nostalgi for hele mørketiden. Passe rolig, passe koselig, passe full av klisjeer.

En ting det ikke er tvil om, er hvor denne gjengen kommer fra.

Dette er historier fra et Oslo-liv. Klisjeer om historier om å følge noen hjem og miste siste trikk er gjenkjennelige for enhver student i Oslo. Beskrivelser av denne typen ble nasjonalskatter gjennom No. 4. Tekstene til Wold Wiggen er ikke like sterke, men de kommer unna med det. Det er så mye liv og fremdrift at man ikke helt rekker å tenke på hva som nettopp ble sagt. En Senterparti-velger ville kanskje kritisert dem for å være for Oslosentrert, men slikt holder ikke vi på med. Vi er og blir en Oslo-avis.

Wold Wiggens beskriver seg selv på følgende vis: «Noen ganger lager vi ikke sanger i det hele tatt, da er vi bare vanlige venner som går tur, lager mat og koser oss.» Akkurat det skinner gjennom på hele platen: Det høres ut som de koser seg. Da er det behagelig for oss andre å være lyttere. Den gjennomgående kameratslige stilen funker godt. Det gir også rom for musikerne til å leke seg. På siste låt

ALBUMCOVER: WOLD WIGGEN

«Så går vi frem» får fiolinist Børge Brustad leke seg. Da svinger det. De vet hva som trengs, og hva de bør droppe.

Om du er på utkikk etter en plate for rolige, kalde vintermorgener, er dette en plate for deg. Den slår deg ikke i bakken, men det er likevel nok liv til at du våkner.

Hallvard Misje
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Du unge, du fria

Äntligen! Svensk rock trengte ikke en restart, bare en justering, for å komme tilbake i storform.

Magnolia

Artist: Nektar
Sjanger: Rock
Plateselskap: Magnolia Records

At en gjeng 17-åringer skulle revitalisere sjelen til alt det gode ved svensk indierock, krydre det med skrangling og rocke-selvtillit, var definitivt ikke på bingo-kortet mitt for 2024. Men her står vi altså, med *Magnolia* av Nektar – et album som beviser at ungdommens energi fortsatt kan løfte sjangeren til nye høyder.

Da Kent-frontmann Joakim Berg slapp sitt soloalbum i 2022, følte det som et siste forsøk på å presse ut restene av svensk indierocks storhet. Selverkjennelsen i låta «Legender» sier det meste:

«Ja, jeg vet at vi var legender for lenge siden.» Likevel sto prosjektet som en påminnelse om at svensk musikk ikke trengte en restart, bare en justering. Og herregud – bandet Nektar viser at de kan gjøre nettopp det.

Det Göteborg-baserte bandet holder fast ved tradisjonen i svensk indierock ved å synge på svensk, og nevner inspirasjonskilder som Kent, Solen og Terra i et intervju med magasinet Hymne. Men det er måten de bygger videre på denne grunnmuren som virkelig skiller dem ut som et friskt pust i den skranglete indiepop-sjangeren.

I låter som «Sitt Ner (Lille Jag)» og *Magnolia* merkes tydelige nikk til nostalgisk britisk garasjerock,

blandet med melankolske undertoner som minner om både Deftones og King Krule. Vokalist Arvman Nelsons avslappede frasering, der ordene nesten snubler mot slutten, er særlig beslektet med King Krule. Samtidig føles instrumentene nostalgisk oppløftende – nesten som en svensk variant av Naive av The Kooks, om man legger godviljen til.

Men det er måten de holder det «ekte svenske» som er nøkkelen. Når alt blandes sammen, blir det både slapt og fremtredende på én gang – akkurat slik vi elsker at svensk indierock alltid har vært. Helt enkelt storslaget.

Albumet *Magnolia* er så sammensatt at det både oser av svensk nostalgi og samtidig byr på noe mer – noe som løfter musikken et steg videre. I det skranglete lydbildet, spesielt i låten «Älskar Deg»,

ALBUMCOVER: NEKTAR

finnes en ekstra dimensjon som både hedrer og utfordrer sjangerens bautaer, samtidig som det beveger seg bort fra de nedtråkkede stiene de har banet. En liten hej då til den gule veien!

Kristin Knutsen
meldelser@universitas.no

Kulturkalender

6/12 Julemarked på Møbelsnekkerskolen

Elevene på Møbelsnekkerskolen selger håndlagde artikler i tre, alt sammen til inntekt for skolen og en sårt tiltrengt klassetur til Finland.

Du risikerer å finne veldig mye fint på julemarkedet, men om dette skulle høres nesten for godt ut til å være sant, må det også sies at ja, du må nok helt ut til Mysen.

Hvor: Husflidveien 7, Mysen
Når: Fredag 6. desember kl 12-15

23/11 Julemarked i Botanisk Hage

Mye tyder på at det blir jul også i år, og selv om du skulle være en surmaga fjott som synes den begynner litt for tidlig og tar litt vel mye plass, er sjansen likevel stor for at du vil ha det ganske koselig på julemarkedet i Botanisk Hage. Her finner du håndverksprodukter, delikatesser og andre potensielle julegaver, samt masse annet hyggelig. Vel møtt!

Hvor: Botanisk Hage
Når: Lørdag 23. november kl 11-16

30/11 Ekstrakonsert: Valkyrien Allstars

Skal slutte å gå på dårlige konserter / byne å se Valkyrien Allstars live.

Hvor: Parkteateret
Når: Lørdag 30. november kl 15

Narsissisme i rasisme

Universitas har denne uken skrevet om legestudenter som opplever rasisme og segregering på legestudiet. Ad Notam redaksjonen drar til Riksen for å følge opp saken. Vi møter fjerdeårsstudent Hans Narsissiusen (23).

– Rasisme? Et problem? fnyser han med hevet hake. – Når det blir kaldt og snøen kommer, blir det hvitt over alt og alle. Den hvite snøen vil dekke til folks hudfarge og da ser vi ikke forskjell på noen uansett. Nei, jeg tenker ikke stort på det, sier han og trekker den hvite frakken tettere inntil sin høye, slanke kropp.

Ved trikkeklassen utenfor sykehuset kommer plutselig en ung, kvinnelig legestudent løpende ut av Det medisinske fakultet.

– Vent! Er det dere som er fra Universitas? Som skriver

at rasisme er dumt?

Heseblesende og med mørke ringer under de overarbeidede, blå øynene forteller hun oss at hun synes det er synd at mediene bare dekker en side av saken når det kommer til rasisme.

Hun forteller bekymringsfullt om hvordan likestilling vil føre til at vi må ta landet Afrika på alvor.

– Da kan vi ikke fortsette å nyte av ressursene deres og bedøve dem med bistandspenger!

Hun rabler videre om viktigheten av *white savior* komplekser og å holde makta by the pussy når man har den.

– Nei, det var det. På tide å komme seg hjem, avslutter hun på utpust, snur seg og løper krokrygget inn på Riksen igjen.

Av Lizzygurl_2001

Må man være skipper for å ta skippertak?

Studenttilværelsens vokabular kan oppleves fremmed for ferske studenter. Vi Spør-redaksjonen har forsøkt å klarne opp i et mystisk fenomen som runger i gangene hver semesterslutt. «Skippertak»: Hva er det egentlig? En sjøfartseksperter ble kontaktet for veiledning.

– Hei! Jeg er en student på Universitetet i Oslo og har et par spørsmål til deg angående sjøfart og egen-skaper som man trenger i fiske. Har du noen generelle tips for å bli en god skipper?

– Jeg kan egentlig ikke svare deg, man skal helst være medlem. Men kan du ikke sende en mail så kanskje noen kan hjelpe deg?

– Du skjønner, det er veldig mange rundt meg som snakker om skippertak, og jeg føler meg tidvis utenfor fordi jeg ikke er den beste

fiskeren selv.

– Ja, jeg skjønner. Du må egentlig sende en mail, så kan du se om du får noe svar.

– Hva gjør jeg hvis ingen svarer da? Jeg er ikke en skipper, men kan jeg fortsatt ta skippertak?

– Hvis ingen svarer deg kan du ta kontakt med utdanningsdirektoratet eller noe?

– Alle på studiet mitt kan jo ikke være skipper, hva er sannsynligheten for det liksom? Hva tenker du? Skal jeg bare droppe ut nå rett før

eksamen, kanskje?

– Jeg har brukt så mye tid på å finne ut om disse skippertakene at jeg ikke har fått lest noe særlig til eksamen.

– Jeg kan som sagt ikke hjelpe deg nå, men prøv å sende en mail så får du kanskje svar.

– Det er vel ikke noe vits i å prøve å ta igjen alt av pensum nå.

– Jaja, takk for lite hjelp.

Ukas studentvin

MYKOPLASMAENS MEDISIN: Gløggens sesong er her, og Hellstrøm har mikset frem en sterk rødvingløgg som skal serveres varm og med rosiner. Mens undertegnede varmer opp vinen oser det O' gledelig julestemning med alle krydderduftene som stiger opp av kjela. "Oj, den river baki nesa", utbryter en panelist. Vingløggen lukter sterkt og deilig, og smaker enda sterkere og deiligere. Den er veldig søt og krydret, og gløggens alkoholinnhold på 15 prosent varmer halsen, og svir vekk alle bakterier som har bosatt seg der. Mens en panelist litt skeptisk mener den smaker som salmiakken man bruker til julevasken, er det en annen panelist som engasjert mener den rensker vekk alt julefettet. Gløggen har en nummende effekt på tungen, og blir etter hvert farlig god å helle nedpå. Panelet sluker siste slurk, sukker og sier seg enige i særlig én ting. Litt juleferie hadde ikke vært dumt nå.

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Hellstrøm Gløgg 2024

Pris: 189,90 kroner

Land: Norge

Alkohol: 15 prosent

Freya Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

KVISS-CORBIN

- Hva heter den nye lederen av republikanernes gruppe på USAs senat som deler navn med en gullsmedkjede og et buss- og trikkestoppe ved Skøyen?
- Stortinget har vedtatt å be om unnskyldning for fornorskingspolitikken, men hvilket parti var det eneste som stemte mot dette?
- Klimatoppmøtet i Baku er inne i siste uke, men hvilket nummer i rekken er den?
- Og i hvilket land ligger Baku?
- Hva er hovedstaden i Wales?
- Hva heter Norges tre største innsjøer?
- Syv land i verden har tysk som offisielt språk. Nevn fem av dem.
- I hvilket land utenfor Europa og Amerika er spansk mest utbredt?
- Hva heter den nye serien med Eddie Redmayne hvis handling baserer seg på en leiemorder med navn Sjakalen som blir jaktet gjennom Europa, og er inspirert av en film

fra 1973 der samme leiemorder er leid inn for å myrde den franske presidenten Charles de Gaulle?

- Første episode av en serie som utforsker gruppen Bene Gesserit i Dune-universet har akkurat kommet ut, men hva heter den?
- Hvem spilte i filmene *Predator*, *The 6th day*, *The Last Action Hero*, *Total Recall* og *Twins*?
- Denzel Washington er akutell med sin hedrede rolle i *Gladiator II*. Han har også vunnet to Oscarer i løpet av sin lange karriere. Nevn én av dem.
- Hvilket tall er neste i denne rekken: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21.
- Hvor mange kanter har en rombe?
- Samantha Harvey vant nylig Bookerprisen for en roman som deler navn britisk techno-duo fra 1990-tallet, samt det engelske adjektivet som beskriver et objekts bane rundt noe annet. Hva heter altså boken?

16. Hvilken forfatter står bak verkene *Jonas*, *Uten en tråd* og *Den onde hyrde*?

17. Den irske borgerkrigen ender med republikansk tap, ølkjellerkuppet finner sted i München, Lenin får sitt tredje slag og er nærme døden, Tyrkia blir en egen republikk, Wembley Stadium blir åpnet, Olav Thon blir født og Gustave Eiffel dør.

18. Treneren for Stabæks herrelag i fotball har nå gitt seg i jobben kun to måneder etter faren gjorde det samme i samme klubb, men hva heter dem?

19. Det er ikke bare Erling Braut Haaland som skaper overskrifter om dagen, da Antonio Nusa har storspilt for landslaget den siste den, men hvilket klubbtag spiller han på om dagen?

20. Hvilket lag leder for øyeblikket den norske Elitkehockeyligaen?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1 John Thune; 2 Fremskrittspartiet; 3, 29, 4, Aserbajdsjan; 5, Cardiff; 6, Mjøsa, Bjørneboe; 7, Tyskland; 8, Filippinene; 9, The Day of the Jackal; 10, Dune; 11, Belgia og Namibia; 12, Training Day og Glory; 13, 34, 14, 4, 15, Orbital; 16, Jens Arndt Schwarzenegger; 17, 1923; 18, Bob og Michael Bradley; 19, RB Leipzig; 20, Stortamar.

Rebus

av Nordavinden

HINT: Uten mat og drikke duger helten ikke. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Pass deg for vinterdepresjon» Det klarte Master CHICS, Jøgge og Ola og Geminicatlvvr666, Surfe-Stella, Busy Mike, Jonaz, Guden og Gyda, Ozzybozy, SimonTheShyGuy og Smalltalkeren.